

bulten@rekabet.gov.tr

RK bülteni

Haziran 2010 • Sayı: 23

RK REKABET
KURUMU

RK BÜLTENİ

İÇERİK HAZIRLIĞI ve EDİTÖRLÜK: Gökşin KEKEVİ (Rekabet Başuzmanı, Araştırma Dairesi)

KURUL KARARLARI: Çiğdem DEMİREL (İnceleme Uzmanı, Kurul Özel Büro)

ÇEVİRİ: Betül GÜLSERDİ (Mütercim-Tercüman, Araştırma Dairesi)

KARAR İSTATİSTİKLERİ: Kurul Özel Büro Müdürlüğü

YAYIN SEKRETERİ: Mutlu ÖZBEK (İdari Hizmet Yetkilisi, BİİED)

BASKI: Basım ve Yayın Müdürlüğü

REKABET KURUMU
Ankara-2010

BAŞLARKEN

Bilgi çağı beraberinde bir bilgi bombardımanı da getirmektedir. Bu bilgi bombardımanından rekabet hukuku ve iktisadı da nasibini almakta; bu alanda hemen her gün yeni gelişmeler ortaya çıkmaktadır. Bu gelişmeleri takip etmek, yoğun iş ortamının gündelik koşuşturmaları içinde neredeyse imkansız hale gelmektedir. Dolayısıyla Türkiye’de ve dünyada rekabet hukuku ve iktisadında yaşanan güncel gelişmeleri özetleyerek aktarmak için bir bülten yayımlanmasına karar verilmiştir.

Hazırlanacak bültende, başlangıç olarak, bir önceki ay içinde Rekabet Kurumu internet sayfasında yayımlanan Rekabet Kurulu kararlarından, Rekabet Kurumu’na tebliğ edilen mahkeme kararlarından ve dünyada rekabet hukuku ve iktisadındaki gelişmelerden önemli görülenlerin özetleri ile Rekabet Kurulu karar istatistiklerine yer verilecektir. İlerleyen dönemlerde ise, bunların yanı sıra, seçkin akademik çalışmaların özetlerine yer verilmesi gibi hedefler bulunmaktadır.

Bütün bu hedeflere ulaşılması, ancak ve ancak siz okuyucuların katkıları ile mümkündür. Bu çerçevede özellikle bültende yer alması gerektiğini düşündüğünüz Rekabet Kurulu kararları, mahkeme kararları, dünyadan gelişmeler ve akademik çalışmalar gibi hususların bize bildirilmesi suretiyle içeriğe ve şekle yapacağınız katkılar önem arz etmektedir. Görüş, öneri ve katkılarınızı esirgememeniz dileğiyle...

Görüş, öneri ve katkılarınız için: bulten@rekabet.gov.tr

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

Rekabet Kurulu Kararları

- İzocam Sanayi ve Ticaret A.Ş. Hakkında Yürütülen Soruşturmada Para Cezası Verildi 1
- Kırıkkale Şehirlerarası Otobüs Terminal (KİŞOT) İşletmesi'nin Faaliyetlerinde Etkin Rekabetin Sağlanması İçin Kırıkkale Belediye Başkanlığına Görüş Gönderilmesine Oyçokluğu ile Karar Verildi 5
- Fırat Elektrik Dağıtım A.Ş.'nin %100 Oranındaki Hisselinin Blok Satış Yöntemiyle Özelleştirilmesi İşlemine Bazı Raportörlerin ve Kurul Üyelerinin Aksi Görüşüne Rağmen İzin Verildi..... 6

Mahkeme Kararları

Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu Kararları

- Tekel Alkollü İçkiler Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin Özelleştirilmesine İzin Veren Karar Hukuka Uygun Bulundu 13
- Yan Sınırlama Bildirilmediği İçin Uygulanan Para Cezası İptal Edildi; Rekabet Yasağının Süresinin Azaltılmasına İlişkin Karar Hukuka Uygun Bulundu..... 13
- Çimbeton ve Çimentaş'a Öneri Sürecinde Eksik Bilgi Verdikleri İçin Uygulanan Para Cezaları Hukuka Uygun Bulundu 14

Danıştay 13. Dairesi Kararları

- Refrakter Malzemeleri Pazarında Kurulan Kartele Verilen Para Cezaları Hukuka Uygun Bulundu 14
- İthal Parça Kömür Pazarında Kurulan Kartele Verilen Cezalar İptal Edildi 14

Ankara 1. İdare Mahkemesi Kararı

- Bilgi Edinme ve Değerlendirme Kurulunun, Soruşturma Aşamasında Öneri Raporunun ve Bu Raporun Dayanağı Belgelerin Erişime Açılması Gerektiği Yönündeki Kararının Yürütmesi Durduruldu 15

Dünyadan Haberler

Avrupa Birliği

- DFDS'nin, Norfolk'u Devralmasına Koşullu İzin 19
- Adalet Divanı, Alçı Panel Pazarındaki Kartel Nedeniyle Lafarge'a Verilen Para Cezasını Hukuka Uygun Bulurken Tekerrür Gibi Konulara Açıklık Getirdi 19
- Komisyon, Karbonsuz Kağıt Karteli Üyesi Bolloré'yle İlgili Yeniden Karar Aldı..... 19
- Komisyon Banyo Malzemeleri Karteli Üyesi 17 Üreticiye 622 Milyon Euro Para Cezası Verdi..... 20
- Komisyon, Adalet Divanı'nın Taahhütlere İlişkin Alrosa /De Beers Elmas Davasında Verdiği Kararı Memnuniyetle Karşıladı 20

Amerika Birleşik Devletleri

- U-Haul, Rakiplerini Kamyon Kiralama Hizmetlerinde Fiyat Tespiti Yapmaya Teşvik Ettiği Yönündeki Suçlamalarla İlgili Olarak Taahhüt Verdi 21
- Adalet Bakanlığı Amcor'ın, Alcan'ın Tıbbi Esnek Paket İşkolunu Devralmasına Müdahale Etti..... 22
- FTC Dış Beyazlatma Hizmetlerinde Rekabeti Kısıtlayıcı Uygulamalar Tespit Etti..... 22

- Minnesota'daki Sağlık Çalışanlarından Fiyat Tespiti Suçlamaları Konusunda FTC'ye Taahhüt..... 22
- Pilot, Flying J'in Dinlenme Tesisi İşkolunu Devralmak için 26 Dinlenme Tesisini Satacak..... 23

Almanya

- Federal Kartel Ofisi'nin Müdahaleleri Gaz Piyasasında Tüketicilerin Tasarruf Etmesini Sağladı..... 23

Birleşik Krallık

- OFT Yöneticilik Yapma Yasağına İlişkin Kılavuzu Gözden Geçirdi 23

Brezilya

- Ekonomi Hukuku Sekreterliği Kartellere Karşı Daha Sert Düzenlemeler Getiriyor.... 24

Güney Afrika

- Güney Afrika Rekabet Komisyonu Mısır İhracatı Programını Reddedti 24

Karar İstatistikleri

- TABLO 1 - Kararların Türlerine Göre Dağılımı 27
- TABLO 2 - Cezaların Türlerine Göre Dağılımı 28
- GRAFİK 1 - Kararların Türlerine Göre Dağılımı 29
- TABLO 3 - Kararların Sektörlere Göre Dağılımı 30
- TABLO 4 - Birleşme-Devralma-Ortak Girişim..... 32
- TABLO 5 - Özelleştirmeler 34
- TABLO 6 - İlk İnceleme..... 35
- TABLO 7 - Önaraştırma 36
- TABLO 8 - Muafiyet 38
- TABLO 9 - Menfi Tespit 39
- TABLO 10 - Danıştay Tarafından İptal Edilmesi Üzerine Yeniden Alınan Kararlar ... 40
- TABLO 11 - Diğer..... 41
- GRAFİK 2 - 2010 Yılı'nın İlk 6 Ayında En Fazla Karar Alınan İlk 10 Sektörün 2009 Yılıyla Karşılaştırılması 42
- GRAFİK 3 - 2009 - 2010 Yıllarının İlk 6 Ayı İçin Nihai Karar Türlerinin Karşılaştırılması..... 43
- GRAFİK 4 - 2009 - 2010 Yıllarının İlk 6 Ayı İçin Rekabet İhlali Nihai Kararlarının Karşılaştırılması 44
- GRAFİK 5 - 2009 - 2010 Yıllarının İlk 6 Ayı İçin Muafiyet Nihai Kararlarının Karşılaştırılması 45
- GRAFİK 6 - 2009 - 2010 Yıllarının İlk 6 Ayı İçin Birleşme/Devralma/Ortak Girişim Nihai Kararlarının Karşılaştırılması 46
- TABLO 12 - 2010 Yılı İlk 6 Aylık Cezaların Türlerine Göre Dağılımı..... 47
- TABLO 13- 2010 Yılı Mesleki Nihai Kararların Sektörlere Göre Dağılımı 48

REKABET KURULU KARARLARI

**İzocam Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Hakkında Yürütülen Soruşturmada
Para Cezası Verildi**

Şikayet dilekçesinde özetle,

- İzocam'ın uzun bir süre boyunca mineral taşıyıcı piyasasında, Türkiye'de, geniş ürün portföyü ile en büyük ve tek üretici olarak kaldığı, bu süre boyunca taşıyıcının hep yüksek fiyatlardan piyasaya sunduğu,
- 2008 yılı başından itibaren fiyatları %70 gerilediği ve bu gerilemenin girdi maliyetlerindeki %50'lik artışa rağmen yaşandığı,
- İzocam'ın, sadece rekabetle karşılaştığı ürünlerde kampanya yaptığı, ancak diğer ürünlerde fiyatları arttırdığı, bayilere sözlü olarak rakiplerin tekliflerinden daha düşük fiyatlarla tedarik yapılacağı yönünde teminatlar verildiği, 2008 öncesinde bayilerine %35 iskonto yapan İzocam'ın bu oranı 2008 sonrasında %70'e çıkardığı, ancak bu iskontoarı sadece rekabetle karşılaştığı ürünlerle sınırladığı,
- İzocam'ın fiyatlandırmasının zararına fiyatlandırma yoluyla haksız rekabet teşkil ettiğinin

iddia edildiği görülmüştür.

Yapılan incelemede, İzocam'ın yüksek pazar payı ve pazar koşullarını rakiplerinden bağımsız olarak belirleyebilme gücünden hareketle “taşıyıcısından yapılan yalıtım malzemeleri” ve “camyününden yapılan yalıtım malzemeleri” pazarlarında hakim durumda olduğu, ancak şikayet konusu fiyatlandırmanın, en kapsamlı maliyet ölçütü benimsendiğinde dahi, maliyetlerin üstünde seyretmesinden hareketle, yıkıcı fiyat olarak değerlendirilemeyeceği sonucuna varılmıştır.

Ayrıca karardan, şikayetlerin literatürde “maliyet üstü seçici fiyatlandırma” olarak bilinen ihlalle ne kadar örtüştüğü üzerinde durulduğu ve İzocam'ın

- Hakim durumunun tekel konumuna yaklaşan bir boyutta olmaması,
- Mevcut bulguların, piyasaya yeni giriş yapan teşebbüse yönelik dışlayıcı bir stratejinin varlığıyla ilgili bir saptama yapmayı mümkün kılmaması,
- Dışlayıcı niyete eşlik ettiği iddia edilebilecek başka uygulamaların tespit edilememesinden

hareketle, şikayet konusu uygulamalarının maliyet üstü seçici fiyatlandırma olarak nitelendirilemeyeceği ve İzocam'ın benimseydiği fiyat politikasının rekabet hukuku bağlamında bir “aşırı fiyatlandırma” olarak değerlendirilmesinin de mümkün olmadığı sonucuna ulaşıldığı anlaşılmıştır.

Ancak İzocam ile bayileri arasında yapılan münhasırlık sözleşmelerinin dördüncü madde kapsamında olduğu, İzocam'ın pazar payının %40'ı aşması nedeniyle grup muafiyeti kapsamı dışında kaldığı, bu sözleşmenin bireysel muafiyetten yararlanmasının mümkün olmadığı, bu nedenle 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiği ve cezai yaptırıma tabi olduğu kanaatine varılmıştır.

Yapılan incelemede İzocam tarafından benimsenmekte olan münhasırlık ve prim sistemi uygulamalarının Kanun'un 6. maddesinin (a) ve (e) bentleri kapsamında kötüye kullanma teşkil ettiği 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiği ve cezai yaptırıma tabi olduğu sonucuna ulaşıldığı görülmüştür.

Bu çerçevede;

1. İzocam Ticaret ve Sanayi A.Ş.'nin, taşıyıcısından yapılan yalıtım malzemeleri pazarında ve camyününden yapılan yalıtım malzemeleri pazarında hakim durumda bulunduğu OYBİRLİĞİ ile,
2. İzocam Ticaret ve Sanayi A.Ş.'nin, mevcut deliller ışığında bu pazarlardaki hakim durumunu,
 - a) Şikayet konusu dönem ve ürün özelinde yıkıcı veya seçici fiyatlandırma,
 - b) Diğer dönem ve/veya ürünlerde ise aşırı fiyatlandırma

yoluyla kötüye kullanmadığına OYÇOK-LUĞU ile,

3. İzocam Ticaret ve Sanayi A.Ş.'nin bayileriyle akdettiği Münhasır Bayilik Sözleşmelerinin Kanun'un 4. maddesi kapsamında olduğuna OYBİRLİĞİ ile,
4. İzocam Ticaret ve Sanayi A.Ş.'nin ilgili ürün pazarlarındaki pazar payları dikkate alındığında münhasırlık anlaşmalarının “2003/3 ve 2007/2 sayılı Rekabet Kurulu Tebliğleri ile değişik 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği” kapsamında grup muafiyetinden yararlanmadığına OYBİRLİĞİ ile,

5. Söz konusu anlaşmaların Kanun'un 5. maddesinde belirtilen muafiyet koşullarını yerine getirmediğinden bu anlaşmalara bireysel muafiyet de tanınamayacağına OYÇOKLUĞU ile,
6. İzocam Ticaret ve Sanayi A.Ş.'nin taşıyınünden yapılan yalıtım malzemeleri ve camyününden yapılan yalıtım malzemeleri pazarlarındaki münhasır bayilik ve prim sistemi uygulamalarının 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinin ikinci fıkrasının (a) ve (e) bentleri kapsamında olduğuna OYÇOKLUĞU ile,
7. 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin birinci fıkrası uyarınca, İzocam Ticaret ve Sanayi A.Ş.'nin rapor kapsamında ihlal oluşturduğu tespit edilen uygulamalarla aynı sonucu doğuran ya da doğurabilecek niteliğe sahip uygulamalardan kaçınması gerektiğine OYÇOKLUĞU ile,
8. 4054 sayılı Kanun'a aykırı uygulamaları nedeniyle, İzocam Ticaret ve Sanayi A.Ş.'nin aynı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası ve "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik" uyarınca İzocam Ticaret ve Sanayi A.Ş.'ye idari para cezası verilmesine OYÇOKLUĞU ile

8.2.2010 tarih ve 10-14/175-66 sayı ile karar verilmiştir.

Başkan Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI kararın 2. maddesine; "...Hâkim durumdaki bir teşebbüsün fiyatlandırma davranışlarının, tesis ettiği dağıtım sistemi ile birlikte ele alınması gerektiği açıktır. Dosya içindeki belge ve bilgiler ile teşebbüs davranışları birlikte ele alınmak durumundadır.

Bu bağlamda, etkin bir dağıtım sisteminin varlığı çerçevesinde değerlendirildiğinde, ilgili teşebbüsün, "şikâyet konusu dönem ve ürün özelinde yıkıcı veya seçici fiyatlandırma, diğer dönem ve/veya ürünlerde ise aşırı fiyatlandırma" yoluyla hâkim durumunu kötüye kullandığı sonucuna varılabilecektir..." gerekçesiyle katılmamıştır.

Kurul Üyeleri Mehmet Akif ERSİN ve Murat ÇETİNKAYA ise aşağıdaki gerekçe ile Kararın 5., 6., 7. ve 8. maddelerine katılmamışlardır:

"...Öncelikle Kararın "Sonuç" bölümünde sistematik bir hata yapıldığı düşünülmektedir. Şöyle ki; hakim durumdaki bir teşebbüsün uygulamaları ve anlaşmaları öncelikle Kanunun 6. maddesi çerçevesinde bir karara bağlanmalıdır. Ardından da şayet 6. madde çerçevesinde bir ihlal tespit edilmez ise ve/veya 4. madde kapsamına giren uygulamalar ve anlaşmalar var ise, bu takdirde 5. madde değerlendirmesi yapılmalı ve bu eylemlerin muafiyet alamayacağı kanaatine ulaşırsa 4. madde ve ceza maddelerinin ilgili hükümleri uygulanmalıdır.

Bu çerçevede, İzocam'ın uygulamaları öncelikle Kanunun 6. maddesi çerçevesinde değerlendirildiğinde, aynen Kararda da yer aldığı şekilde, dosyada incelenen uygulamaların; yıkıcı, aşırı ya da seçici fiyatlandırma olarak değerlendirilemeyeceği sonucuna katılmaktadır.

Bununla birlikte İzocam'ın, bayileri ile arasındaki münhasırlık ilişkisinin ve prim sisteminin Kanunun 6. maddesinin (a) ve (e) bentleri çerçevesinde kötüye kullanma niteliği taşıdığına ilişkin tereddütlerimiz bulunmaktadır.

Şöyle ki; öncelikle, İzocam'ın piyasayı kapamayı ve/veya rakiplerin maliyetini yükseltmeyi amaçlayan herhangi bir strateji ve planı olduğuna dair bir tespit dosyada bulunmamaktadır. Diğer taraftan İzocam'ın bayileri ile olan ilişkisi uzun süredir devam etmektedir. Bu süre zarfında da İzocam'ın bayilerine eğitim vererek bayilerin teknik bilgi ve kapasitelerini artırıcı, tecrübelerini geliştirici nitelikte yatırımlar yaptığı anlaşılmaktadır. Dosyadaki bilgilerden piyasaya İzocam'dan sonra giren üretici teşebbüslerin esas niyetinin İzocam'ın halihazırdaki bayileri ile çalışmak olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan diğer üreticilerin piyasada bayi olarak kullanabilecekleri birçok teşebbüsün bulunduğu, esas olarak yeni üreticilerin böyle bir bayilik sistemini kurmanın maliyetine ve süresine katlanmadan bir iki yıllık bir sürede piyasaya tam anlamıyla girmek istedikleri anlaşılmaktadır. Halbuki rekabet bir süreçtir ve teşebbüslerden beklenen de bu sürecin gereklerini yerine getirerek bir piyasaya girmektir. Diğer teşebbüslerin kurmuş olduğu bir sistemden

veya sahip olduğu bir altyapıdan yararlanmak ancak ve ancak söz konusu sistem veya altyapı bir zorunlu unsur ise mümkündür. Mevcut dosyada ise İzocam'ın bayilik sisteminin bir zorunlu unsur olduğunu ileri sürmek teknik açıdan doğru bir yaklaşım değildir. Kaldı ki İzocam'ın münhasırlık uygulaması, piyasada halihazırda faaliyet göstermekte olan rakip teşebbüslerin önemli bir kısmı daha piyasaya girmeden önce uygulamaya konulmuştur. Bu nedenle münhasırlık uygulamasını salt rakiplerin piyasaya girişleri ile bağdaştırmak çok da anlamlı görülmemektedir.

Dolayısıyla Kanunun 6. maddesinin (a) bendi anlamında İzocam'ın, ticari faaliyet alanına başka bir teşebbüsün girmesine doğrudan veya dolaylı olarak engel olduğunu ya da rakiplerin piyasadaki faaliyetlerini zorlaştırmayı amaçladığını ileri sürmek mümkün görünmemektedir.

Bunun yanısıra, İzocam'ın münhasır bayilik sistemi nedeniyle tüketicilerin seçim hakkının engellendiğinden bahisle Kanunun 6. maddesinin (e) bendi çerçevesinde bir ihlal ortaya çıktığından da bahsetmek mümkün değildir. Zira, dosya mevcudu bilgilerden de anlaşılmaktadır ki, tüketiciler nihai satış noktalarına gittiklerinde çoğu zaman birden fazla üreticinin farklı markalı ürünleri ile karşılaşmaktadırlar. Bunun nedeni ise İzocam'ın münhasır bayilik sisteminin nihai satış noktası niteliğine sahip teşebbüslerle oluşturulmadığı, esasen İzocam'ın münhasırlık taşıyan anlaşmalarının (dikey ilişkinin ara kademesinde yer alan) dağıtıcılarla yapılmasıdır. Dosyadaki bilgi ve belgelerden bu dağıtıcıların da özellikle proje bazlı satışlarda nihai satış noktası gibi çalıştıkları anlaşılabilir. Bu satışlara yönelik olarak ayrı bir pazar tanımı yapılmadığı da göz önüne alındığında, dağıtıcıların tüm faaliyetlerini nihai satış olarak değerlendirme imkanı bulunmamaktadır. Bu hususlar çerçevesinde nihai satış noktalarına yönelik olmayan münhasırlık uygulamasının, tüketicilerin seçim hakkını engelleyici bir nitelik taşıdığından bahisle, Kanunun 6. maddesinin (e) bendi çerçevesinde değerlendirilmesi imkanı bulunmamaktadır.

Mevcut bayilik ilişkisi Kanunun 4. maddesi çerçevesinde değerlendirildiğinde ise sözleşmelerde yer alan münhasırlık uygulaması ve İzocam'ın pazar payının Tebliğ'de belirtilen eşiği aştığı hesaba katıldığında bir bireysel muafiyet değerlendirmesi yapmak gerekmektedir. Bireysel muafiyet açısından değerlendirildiğinde de yukarıda 6. madde açısından yapılan değerlendirmelerde belirtilen hususlar burada da geçerli olacaktır. İzocam'ın kurmuş olduğu münhasır ilişki nedeniyle tüketiciler bakımından ürün ve hizmet standardının sağlandığı, bu nedenle de muafiyetin ilk iki koşulunun sağlanmış olduğu kanaatine ulaşılmıştır. Sözleşmelerdeki münhasırlığın ise nihai satış noktaları ile değil de dağıtıcılar ile olan ilişkide geçerli olması nedeniyle, sözleşmelerin rakip teşebbüslerin nihai satış noktalarına ulaşmasını engelleyici bir nitelikte olmadığı sonucuna ulaşılmaktadır. Ayrıca yine bu nedenle, münhasırlık nedeniyle ilgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalktığını ileri sürmek de mümkün görünmemektedir. Bu çerçevede mevcut sözleşmelere belirli bir süre için muafiyet tanımak, bu süre zarfında rakiplerin piyasaya etkili bir şekilde girememeleri durumunda muafiyet koşullarını yeniden değerlendirmek makul bir yol olarak görülmektedir.

Bu değerlendirmelerimiz neticesinde, mevcut dosya bakımından, İzocam'ın faaliyetleri nedeniyle Kanunun 6. maddesinin ihlal edildiğinden bahsedilemeyeceği, Kanunun 4. ve 5. maddeleri çerçevesinde İzocam'ın mevcut sözleşmelerine belirli bir süre için muafiyet tanınabileceği, bu nedenle de Kanunun 16. maddesi uyarınca idari para cezası verilmesinin yerinde olmadığı düşünülmektedir.”

Kurul Üyesi İsmail Hakkı KARAKELLE aşağıdaki gerekçe ile Kararın 6. 7. ve 8. maddelerine katılmamıştır:

“...İzocam'ın münhasırlık içeren bayilik sisteminin pazar payının yüksekliliği (%40'ın üzerinde) de dikkate alındığında muafiyet koşullarını taşımayan 4. maddeye aykırılık oluşturduğu yönündeki çoğunluk görüşüne (5.paragraf) tarafımızdan da iştirak edilmektedir. İştirak edilmeyen husus bu durumun otomatik olarak 6. maddeye

aykırılık oluşturulacağı ve para cezası ile cezalandırılması gerektiği yönündeki çoğunluk görüşüdür. İki nedenle bu görüşe iştirak edilmemektedir;

Birincisi, İzocam'ın münhasırlık uygulaması pazarda ciddi düzeyde bir pazar kapama etkisi yaratmamaktadır. Çünkü İzocam ürünlerinin pazara (nihai kullanıcıya) münhasır olarak sunulduğu kanalın İzocam'ın toplam satışları içindeki payının %... civarında olduğu anlaşılmaktadır. Diğer bir deyişle, münhasır uygulama pazarın İzocam'ın pazar payı olan %...'lerin %...'ini kapsamaktadır. Bu durum pazar kapama etkisinin sınırlı olduğunu göstermektedir.

İkinci ve daha önemli neden, dikey anlaşmalara ilişkin 2002/2 sayılı Grup Muafiyeti Tebliğini değiştirerek %40 pazar payı eşiğini getiren 2007/2 sayılı Tebliğ 25.05.2007 tarihinde yayınlanmış ve geçici 2.maddesi ile teşebbüslere 1 yıllık uyum süresi tanınmıştır. Diğer bir deyişle, 25.5.2008 tarihine kadar münhasırlık uygulaması pazar payına bakılmaksızın grup olarak 4.madde uygulamasından muaf tutulmuştur. 2002/2 sayılı Tebliğ'in "Bu Tebliğ hükümlerine göre tanınmış muafiyet, Kanunun 6. maddesinin uygulanmasını engellemez." şeklindeki 8.maddesi tek başına münhasırlığı kanunun 6.maddesi ihlali saymamıza yetmez. Münhasırlığın 25.5.2008 tarihine kadar pazar payına bakılmaksızın muaf tutulduğu göz önüne alındığında, bu tarihten öncesi için münhasırlık uygulamasının 6.maddeye aykırı olduğunu ve cezalandırılması gerektiğini söylemek, teşebbüslere Rekabet Kurumu'nun "tuzak" kurması anlamına gelir ve hukuki belirlilik prensibi ile çelişir.

Bu dosya bakımından örneğin, soruşturmanın esasını da oluşturan "yıkıcı", "seçici" veya "aşırı fiyatlandırma" yoluyla İzocam'ın hakim durumunu kötüye kullandığı iddiası varit bulunsaydı, o takdirde teşebbüsü kendisine grup muafiyeti tanınmış olunmasına bakılmaksızın 6.maddeyi ihlal ettiği gerekçesiyle cezalandırmak hukuka uygun olacaktı. Soruşturma 22.7.2008 tarihinde Kuruma intikal eden bir başvuru üzerine başlayan süreçte 23.10.2008 tarihinde açılmıştır. 8.2.2010 tarihine kadar süren soruşturma sürecinde teşebbüs bu uygulamanın pazarı kapama etkisi olma-

dığını savuna gelmiş, Rekabet Kurulu da soruşturma heyetinin raporlarında belirttiği gibi sınırlı bir etkiye sahip olduğunu benimsemiştir. Nitekim, ilgili pazara giren iki aktör tutunabilmiş, İzocam'ın pazar payı %... 'lar civarına gerilemiştir.

Özetlemek gerekirse, hakim durumda da olsa bir teşebbüsün münhasırlık uygulaması tek başına cezayı yaptırımı gerektirir bir uygulama olarak değerlendirilmemeli, bu sistem başka uygulamalarla birleşerek aynı zamanda pazarı kapatma etkisi yaratıyor ve/veya bir teşebbüsün pazar dışına çıkmasını hedefliyorsa 6.madde ihlali olarak değerlendirilmelidir. Bunlar ortaya konulmuyorsa Rekabet Kurulu'nun birçok kararında olduğu gibi yaratabileceği sakıncalara dikkat çekilerek, sözleşmelerinden çıkarmaları gerektiğinin söylenmesi ile yetinilmelidir."

Kurul Üyesi Reşit GÜRPINAR kararın 2. maddesine aşağıda belirtilen nedenlerle katılmamaktadır:

" Kurulumuzun kararının 1.maddesi ile hakkında soruşturma yapılan taraf olan İzocam Ticaret ve Sanayi A.Ş 'nin 2003 yılında Özpor firmasının girmesi ile ayda ... tona yakın taşıyını sattığı bu dönemde aşırı kar marjları ile çalıştığı, % ... civarında pazar payının bulunduğu ve fiyatları oldukça düşürdüğü ve piyasaya yeni giren firma aleyhine oldukça büyük engellerin ortaya çıktığı, öte yandan daha sonra fiyatları oldukça üst seviyelere çıkardığı yine bu firmanın prim sistemi ve münhasırlık uygulamalarına göre sözleşme hükümleri aracılığıyla münhasır bayilere rakiplerin camyünü, taşıyünü, foamboard ve kauçuk alanında ürettiği ürünleri hiçbir şekilde satmama ya da satışlarına aracılık etmeme yükümlülüğünün getirildiği, münhasıran çalışan bayilerin, 3 aylık dönemler sonunda yaptıkları alımlar da göz önüne alınarak ödüllendirildiği, söz konusu primlerin bayilerin cirosunda önemli bir yer kapladığı, hatta bazı bayiler için kar oranının tek belirleyicisi olduğu, bu noktada, alıcıyı ihtiyaçlarının tamamını ya da önemli bir kısmını tek bir sağlayıcıdan temin etmeye sevk eden doğrudan ya da dolaylı çalışmalar içerisinde bulunduğu anlaşılmaktadır.

Öte yandan, İzocam'ın marka bilinirliğinin ve itibarının yüksek olması, pazara ilk girme

avantajını kullanarak ve reklam yaparak prestijini ve marka imajını sürekli yükseltmesi, hatta bazı ürünlerde İzocam markası jenerik isim haline gelmiş durumda olması da dikkate alındığında yukarıdaki paragrafta açıklandığı şekilde şikayet konusu dönem ve ürün özelinde yıkıcı ve seçici fiyatlandırma, diğer dönem ve/veya ürünlerde aşırı fiyatlandırma yaparak ve bunlara ilaveten münhasırlık uygulaması ve prim sitemi bir bütün olarak değerlendirildiği zaman İzocam Ticaret ve Sanayi A.Ş.'nin hakim durumunu kötüye kullandığı açıktır."

Kırıkkale Şehirlerarası Otobüs Terminal (KİŞOT) İşletmesi'nin Faaliyetlerinde Etkin Rekabetin Sağlanması İçin Kırıkkale Belediye Başkanlığına Görüş Gönderilmesine Oyçokluğu ile Karar Verildi

Kararın konusunu; Kırıkkale Belediye Başkanlığının ve Kırıkkale Şehirlerarası Otobüs Terminal (KİŞOT) İşletmesi'nin il otogarında yer tahsis etmemek suretiyle hâkim durumunu kötüye kullandığı ve Ankara-Kırıkkale hattında karayoluyla yolcu taşımacılığı pazarında rekabeti kısıtladığı iddiası üzerine alınan 23.12.2009 tarih ve 09-60/1470-388 sayılı Kurul kararının gereğinin yerine getirilip getirilmediğinin değerlendirilmesi oluşturmaktadır.

Karardan konuya ilişkin raportör görüşünün:

- 19.1.2010 tarihinde KİŞOT İşletmesi ile yazıhane kiralamak isteyen teşebbüsler arasında kira sözleşmesi imzalanması neticesinde, İşletme tarafından piyasaya girişlere izin verildiğinin ve yer tahsisine yönelik ihaleler düzenlenerek piyasaya girmek isteyenleri engelleyici eylemlerden vazgeçildiğinin ortaya konulduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla bu hususta Kanun'a uygun davranıldığı,
- Ancak taraflar arasında imzalanan ilgili Terminal'de yazıhane kiralanmasına yönelik sözleşmede, terminal hizmetleri ile bağlantılı olarak yürütülen karayolu ile yolcu taşıma piyasasına yönelik rekabeti kısıtlayıcı bir kısım hükmün yer aldığı,
- "Gişe Kiralama İhalesine Ait Sözleşme"nin 11. maddesinde öngörülen teminat yükümlülüğünün orantısız olduğu ve 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi çerçevesinde rekabeti

sınırlayabileceği; bu nedenle aylık kira bedeli ile makul orantılı ve kiracılar arasında ayrımcılık içermeyecek bir teminat yükümlülüğünün belirlenmesi gerektiği,

- Söz konusu Sözleşme'nin 19. ve 22. maddelerinde yer alan sefer saatlerine yönelik düzenlemelerin piyasadaki etkin rekabeti sınırlayabileceği; 4054 sayılı Kanun ve diğer mer'î mevzuata göre KİŞOT İşletmesi'nin şehirlerarası otobüs taşımacılığı firmalarına böyle bir sınırlama getiremeyeceği,

bu nedenlerle, anılan Sözleşme maddelerinin tadil edilmesi için durumun Kırıkkale Belediyesine bildirilerek gerekli düzeltmeler için 60 günlük bir süre verilmesi ve bu süre sonunda ilgili düzeltmelerin Rekabet Kurumuna tevsik edilmesi gerektiği; aksi takdirde haklarında kanuni işlem yapılacağına bildirilmesinin uygun olacağı

şeklinde olduğu görülmüştür.

Yapılan değerlendirme sonucunda;

- 1- 19.1.2010 tarihinde Kırıkkale Şehirlerarası Otobüs Terminali İşletmesi ile yazıhane kiralamak isteyen teşebbüsler arasında kira sözleşmesi imzalanması neticesinde, İşletme tarafından piyasaya girişlere izin verildiği ve yer tahsisine yönelik ihaleler düzenlenerek piyasaya girmek isteyenleri engelleyici eylemlerden vazgeçildiğinin ortaya konulduğuna OYBİRLİĞİ ile,
- 2- Ancak taraflar arasında imzalanan KİŞOT'da yazıhane kiralanmasına yönelik sözleşmede, terminal hizmetleri ile bağlantılı olarak yürütülen karayolu ile yolcu taşıma piyasasına yönelik rekabeti kısıtlayıcı bir kısım hükmün yer aldığına, bu çerçevede sefer saatlerine ilişkin etkin ve işleyebilir rekabetin sağlanması ve kira teminatlarında da objektif ve ayrımcılık içermeyen kriterlerin belirlenmesi hususunda 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca Kırıkkale Belediye Başkanlığına görüş bildirilmesi için Başkanlığın görevlendirilmesine OYÇOKLUĞU ile

31.3.2010 tarih ve 10-27/404-150 sayılı karar verilmiştir.

Ancak, Başkan Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI, "KİŞOT'da, yazıhane kiralanmasına yönelik sözleşmenin rekabeti kısıtlayıcı hükümler

ihativa etmediği ve mevcut düzenlemenin işin tabiatına uygun olduğu” gerekçesiyle alınan Kurul kararının 2. maddesine katılmamıştır.

Kurul Üyesi Murat ÇETİNKAYA ise “Söz konusu dosyada, taraflar arasında imzalanan, KİŞOT’ta yazıhane kiralanmasına yönelik sözleşmede yer alan hükümlerin ve hükümlerden kaynaklanan uygulamaların 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun çerçevesinde incelenebilecek bir durum arzetmediği ve bu nedenle de ortada Rekabet Kurumu’nun müdahalesini gerektirecek bir husus bulunmadığı” düşüncesiyle kararın 2. maddesine katılmamıştır.

**Fırat Elektrik Dağıtım A.Ş.’nin
% 100 Oranındaki Hissenin Blok Satış
Yöntemiyle Özelleştirilmesi İşlemine
Bazı Raportörlerin ve Kurul Üyelerinin
Aksi Görüşüne Rağmen İzin Verildi**

Kararın konusunu; Fırat Elektrik Dağıtım A.Ş.’nin %100 oranındaki hissesinin blok satış yöntemiyle özelleştirilmesi kapsamında söz konusu hisselerin Aksa Elektrik Perakende Satış A.Ş. veya Çalık Enerji ve Sanayi Ticaret A.Ş. veya KCETAŞ-Ayen Ortak Girişim Grubu tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi oluşturmaktadır.

Esas itibarıyla anılan işlemin de dahil olduğu elektrik piyasasına ilişkin olarak yapılan bir dizi özelleştirme işleminde dosyada görevli bazı raportörlerin aksi görüşünün bulunduğu ve Kurul Üyelerinin farklı gerekçe/karşı oy kullandıkları görülmüştür. Bu konuya Bülten çerçevesinde ilk olarak Çoruh Elektrik Dağıtım A.Ş.’nin özelleştirilmesine ilişkin 11.3.2010 tarih, 10-22/298-108 sayılı kararda yer verilmiştir. Ancak Fırat Elektrik Dağıtım A.Ş.’ye ilişkin kararda farklı karşı oyların ve gerekçelerin bulunması nedeniyle konu tekraren özet olarak sunulmuştur.

Karardan; İlgili raporda, bir raportörün bildirim konusu işleme izin verilmesi gerektiği görüşüne yer verilirken, diğer dört raportörün işlemin 4054 sayılı Kanun’un 7. maddesi ve 1997/1 sayılı Tebliğ hükümleri uyarınca hâkim durum yaratan veya mevcut hâkim durumu güçlendiren ve böylece ilgili pazarlarda rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuran bir işlem olduğu, dolayısıyla bildirim konusu işleme izin verilmemesi gerektiği görüşünün bulunduğu anlaşılmıştır. Yapılan değerlendirmeler sonucunda;

1. Fırat Elektrik Dağıtım A.Ş.’nin %100 oranındaki hissesinin blok satış yöntemiyle özelleştirilmesi kapsamında söz konusu hisselerin Aksa Elektrik Perakende Satış A.Ş., Çalık Enerji ve Sanayi Ticaret A.Ş. veya KCETAŞ-Ayen Ortak Girişim Grubu tarafından devralınması işleminin, 4054 sayılı “Rekabetin Korunması Hakkında Kanun”un 7. maddesi ve 1998/4 sayılı “Özelleştirme Yoluyla Devralmaların Hukuki Geçerlilik Kazanabilmeleri İçin Rekabet Kurumuna Yapılacak Ön Bildirimlerde ve İzin Başvurularında Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ” kapsamında izne tabi olduğuna OYBİRLİĞİ ile

2. Adı geçen teklif sahiplerinden herhangi biri tarafından gerçekleştirilecek muhtemel devralma işlemi sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece ilgili pazarda rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığına, bu nedenle bildirim konusu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığına Kurul Üyeleri Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY ve Murat ÇETİNKAYA’nın Farklı Gerekçeleri ve OYÇOKLUĞU ile

8.4.2010 tarih ve 10-29/439-165 sayı ile karar verilmiştir.

Kurul Üyeleri Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY ve Murat ÇETİNKAYA, “Anılan hissenin Çalık Enerji ve Sanayi Ticaret A.Ş. veya KCETAŞ-Ayen Ortak Girişim Grubu tarafından devralınmasının, komşu bölgelerde devralan şirketler de dikkate alındığında ilgili pazarda daha rekabetçi sonuçlar doğuracağı” farklı gerekçesiyle karara katılmışlardır.

Ancak, Kurul İkinci Başkanı Doç. Dr. Mustafa ATEŞ aşağıdaki gerekçeyle kararın 2. maddesine katılmamıştır:

“...Bilindiği gibi, 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun amacı 1/1. maddesinde, “Elektriğin yeterli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve çevreyle uyumlu bir şekilde tüketicilerin kullanımına sunulması için, rekabet ortamında özel hukuk hükümlerine göre faaliyet gösterebilecek, mali açıdan güçlü, istikrarlı ve şeffaf bir elektrik enerjisi piyasasının oluşturulması ve bu piyasada bağımsız bir düzenleme ve

denetimin sağlanması” şeklinde açıklanmıştır. Madde lafzından da açıkça anlaşıldığı üzere, 4628 sayılı Kanunda rekabetçi bir elektrik piyasası öngörülmüştür.

Aynı Kanununun 3. maddesi ise, dağıtım şirketlerinin üretim ve perakende satış faaliyetlerini, 01.01.2013 tarihinden itibaren ayrı tüzel kişilikler altında yürütmeleri hükmünü amirdir. Kanun “serbest olan” ve “serbest olamayan” tüketici ayrımı getirecek, serbest tüketici tanımına ilişkin limitlerdeki indirimleri belirlemek ve yeni limitleri yayımlama görevini Enerji Piyasası Düzenleme Kuruluna (EPDK) vermiştir. Kanununun 5. maddesine göre EPDK bu limitleri her yılın Ocak ayının sonuna kadar belirlemek ve kamuya duyurmak zorundadır.

Kısaca ifade edilecek olursa, 4628 sayılı Kanunun yukarıda sözü edilen hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; rekabetçi olması beklenen elektrik üretimi ve perakende satışının, doğal tekel niteliğinde, regüle edilen bir şebeke faaliyeti durumundaki elektrik dağıtım faaliyetinden hukuki olarak ayrıştırılarak, rekabetçi bir elektrik üretim ve perakende satış piyasası için gerekli altyapının hazırlanmasına çalışıldığı; serbest tüketici limitlerinin düşürülmesi ile de, tüketicilerin, tedarikçilerini seçme serbestisine kavuşturulmalarının ve yine bu yolla, rekabetçi bir elektrik perakende satış piyasasının oluşturulmasının amaçlandığı görülmektedir.

...Dosya konusu ve blok satış yöntemiyle %100’ü özelleştirilmek istenen Fırat Elektrik Dağıtım A.Ş.; Bingöl, Elazığ, Tunceli ve Malatya illerini kapsayan bölgede elektrik dağıtım faaliyetinde tekel durumda olan bir teşebbüstür. Aynı şekilde anılan şirket elektrik perakende satış faaliyeti bakımından serbest olmayan tüketiciler için bu bölgenin tek tedarikçisi konumundadır. Diğer bir ifadeyle Fırat Elektrik Dağıtım A.Ş., faaliyet gösterdiği bölgede “şimdilik” tedarikçisini seçme serbestisi bulunmayan küçük ticarethaneler ve hane halkı (küçük tüketiciler) bakımından da tekel durumundadır. Bu sebeple karar konusu özelleştirme işlemiyle ilk etapta devlete ait tekelin özel sektöre devrinden söz edilebilir.

Oysa 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun temel amacı rekabetçi bir elektrik piyasa yapısını tesis etmektir. Bu Kanunda

öngörülen rekabetçi piyasaların oluşturulabilmesi için, kamu mülkiyetindeki teşebbüslerin özel sektöre devri gerekli ise de tek başına yeterli değildir. Bunun için, özel sektöre tekel olarak devredilen, ancak yakın gelecekte rekabetçi olması öngörülen pazarlarda faaliyet gösteren teşebbüslerin tekel olarak kalmalarını engelleyecek tedbirlerin alınmasına ihtiyaç vardır. Bu çerçevede, düzenleyici otorite olan EPDK’nun yapacağı düzenlemelerle, serbestleştirilen piyasaların rekabete açılması konusunda gerekli tedbirleri alması beklenen bir husustur. Esasen 4628 sayılı Kanun ile EPDK’ya verilen görev de bunu gerektirmektedir.

Ancak, özelleştirme yoluyla serbestleştirilen piyasaların rekabete açılması sürecinde, Rekabet Kurumuna da önemli görevler düşmektedir. Rekabet Kurulu, özelleştirme işlemlerinde, ön bildirim aşamasında verdiği görüşlerle ve nihai bildirim aşamasında aldığı işleme izin verme/vermeme kararlarıyla elektrik piyasalarının, 4628 sayılı Kanunda öngörüldüğü şekilde rekabetçi kılınabilmesi doğrultusunda katkıda bulunma imkânına sahiptir.

Özelleştirme işlemine konu Fırat Elektrik Dağıtım Bölgesinde dağıtım faaliyetini yürütmek üzere ihaleye teklif veren AKSA’nın ve AKSA’yı kontrol eden Kazancı Holding’in çoğunluk hisselerine sahip olduğu Anadolu Doğalgaz A.Ş.’nin aynı bölgede doğalgaz dağıtım lisansları da bulunmaktadır. Bu bölgede bulunan illerden Malatya ve Elazığ illeriyle bazı ilçelerde Kazancı Grubu dağıtım lisansına sahiptir. Dolayısıyla Fırat Elektrik Dağıtım Bölgesinde bulunan adı geçen şehirlerde elektrik ve doğalgazın dağıtım ve pazarlanması hizmetlerinde bir “çakışma” söz konusudur.

Gerçi doğalgaz piyasasına ilişkin coğrafi pazar tanımı elektrik piyasasında olduğu gibi birkaç ili içine alacak şekilde değil, dağıtım lisanslarında belirtilen görev bölgeleri olarak yapılmış ve bu bölgeler de ekseriyetle “il merkezi” şeklinde belirlenmiştir. Doğalgaz dağıtım bölgelerinin genellikle il seviyesinde belirlendiği dikkate alındığında, bir ildeki elektrik ve doğal gaz şebekesinin aynı şirkete verilmesi o düzeydeki pazarda hâkim durum yaratılması veya güçlendiril-

mesi şeklinde bir yoğunlaşmaya neden olabilecektir.

Elektrik ve doğalgaz dağıtım ve pazarlama faaliyetleri arasında teknolojik yeniliklerin de katkısıyla son dönemde önemli bir yakınsama ortaya çıkmıştır. Yakınsama kavramı, bölgeler, ülkeler, endüstriler ve faaliyetler arasındaki farklılıkların azalarak benzerliklerin artmasını ifade eder. Bu çerçevede, elektrik ve doğalgaz sektörlerinde üretim, dağıtım ve pazarlama için daha önce ayrı kabul edilen altyapı ve şebekelerin kısmen veya tamamen entegrasyonunu yakınsama olarak nitelendirmek mümkündür. Zira günümüzde artık bilgi ve iletişim sektöründeki teknolojik yenilikler, şebeke ekonomisi, enerji sektörünü serbestleştirme ve düzenlemeye yönelik süreçler ile enerji, bilgi ve iletişim endüstrisindeki müşteri talepleri çeşitli sektörler arasındaki yakınsamaya büyük bir ivme kazandırmıştır.

Bundan dolayıdır ki, doğalgaz işiyle uğraşan bir teşebbüs aynı zamanda elektrik dağıtım ve pazarlama faaliyetlerini, elektrikle iştigal eden bir teşebbüs de doğalgaz sektöründeki faaliyetleri asıl uğraş alanıyla birlikte sürdürebilmektedir.

Endüstriler arasındaki yakınsamanın iktisadi açıdan etkinlik sağlaması nedeniyle arzu edilebilir bir keyfiyet olduğu izahından varestedir. Rekabetçi açıdan bakıldığında da kınanacak bir durumun olmadığı savunulabilir. Ancak, belli bir coğrafi pazarda elektrik ve doğalgaz dağıtım faaliyetlerinin tek bir teşebbüs elinde toplanmasını, söz konusu pazarda rekabetçi bir yapının tesisi bakımından sorunsuz bir durum olarak görmek mümkün değildir. Zira eğer bir yoğunlaşma işlemi hâkim durumun yaratılması veya tahkimi sonucunu doğuruyorsa, etkinlik değerlendirmesinin rekabet hukuku bakımından önemi ikinci planda kalmaktadır.

İşbu kararda da zikrolunan ülke örneklerinden görüldüğü gibi, bir bölgede piyasanın rekabete açılması safhasında oyuna %100 pazar payı ile başlayan bir perakende satış firması, zaman içerisinde, söz konusu payın bir bölümünü başka perakende satış şirketlerine kaybetse de, çoğunlukla süper hâkim durumda kalmaya devam etmektedir. Bunun nedeni, bölgede yerleşik teşebbüs olmanın kendisine sağladığı avantajdır.

Ülke örnekleri göstermektedir ki, elektrik perakende satış piyasasında, yerleşik elektrik dağıtım şirketinin en büyük ve çoğu zaman tek rakibi yine o bölgede yerleşik doğal gaz dağıtım şirketi olmaktadır. Nitekim en rekabetçi perakende satış piyasasına sahip ülkelerin başında geldiği kabul edilen İngiltere’de dahi bu tablo ile karşılaşılmaktadır.

4054 sayılı Kanun’a dayanılarak çıkartılan 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu’ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında 1997/1 sayılı Tebliğin 6. maddesinde, birleşme ve devralmaların değerlendirmesinde Rekabet Kurulu tarafından ilgili piyasanın yapısı ve ülke içinde veya dışında yerleşmiş olan teşebbüslerin fiili ve potansiyel rekabeti bakımından ülkedeki etkin rekabetin korunması ve geliştirilmesi ihtiyacının göz önünde tutulması öngörülmüştür. Bu hüküm dikkate alındığında; rekabete açılması istenen bir piyasada, oyuna %100 pazar payıyla başlama imkânını, o tekelin en büyük ve belki de tek potansiyel rakibine verilmesinin “hâkim durumun tahkimi” sonucunu doğuracağına şüphe yoktur.

Perakende piyasalarının rekabete açılmasında en fazla yol kat eden ülke olan İngiltere’de dahi, şebeke sahipliği bakımından dağıtım bölgelerinin kesişmesi konusunun 2010 yılında hazırlanma aşamasında olan politika belgesi kapsamında tartışmaya açıldığı ifade edilmektedir. Perakende piyasalarını rekabete açmak konusunda en fazla yol kat eden İngiltere’de bile şebeke endüstrilerindeki yakınsamanın neden olduğu çakışma olgusu üzerinde tartışılmaya değer bir konu olarak değerlendirilmektedir. Ülkemizin elektrik ve doğal gaz piyasalarının serbestleştirilme ve rekabete açılma takviminin çoğu ülkenin gerisinde kalması, diğer ülke örneklerinin incelenip, yapılan yanlışlardan ders alınması bakımından bir fırsat olarak görülebilir. Bu durumda, diğer ülkelerin düştüğü ve ancak yeni yeni tartışmaya açtığı yanlışların ülkemizde tekrarına düşülmemelidir kanısındayım.

Çakışma sorunu, Kararda savunulan çoğunluk görüşünün aksine, büyük bölgeler için değil küçük bölgeler bakımından sorun teşkil edecektir. Zira büyük bölgelerde potansiyel rekabet imkânı daha fazla iken

küçük bölgelerde, yerleşik elektrik perakende satış şirketinin tek rakibi muhtemelen yine o bölgede yerleşik doğalgaz dağıtım şirketi olacaktır. Bu nedenle Fırat ve benzeri küçük bölgelerde elektrik ve doğalgaz dağıtım ve pazarlama faaliyetlerinin aynı teşebbüs bünyesinde olması, özellikle hane halkları ile küçük düzeydeki endüstriyel ve ticari tüketiciler bakımından ciddi şekilde endişeleri davet etmektedir.

Esasen şu an için büyük-küçük bölge ayrımı yapabilmek için elimizde uygun bir ölçüt de bulunmamaktadır. Bundan dolayı elektrik ve doğalgaz sektörlerinde çakışmaya büyük-küçük bölge ayrımı yapılmaksızın izin verilmemesi bize göre daha doğru bir tercih görünmektedir. Çünkü rekabet hukukunda, rekabeti bozucu bir işleme izin vermek yönünde yapılacak hatanın telafisi olmayacaktır. Bu durumda, rekabeti çok da büyük ölçüde kısıtlamayacak bir işleme izin verilmemesi, tersi duruma oranla daha da tercihe şayandır.

Mamañh dünya örnekleri dikkate alınarak raporda da ifade edildiği gibi elektrik ve doğalgaz piyasaları ve bu piyasalarda dağıtım faaliyeti gerçekleştiren görevli şirketler:

- Geçiş maliyetleri ve pazarlama avantajları nedeniyle görev bölgelerinde önemli bir pazar gücüne sahiptirler.
- Serbestleşmenin hemen sonrasında %100 civarında bir pazar payı ile yarışa başlamaktadırlar.
- Yüksek fiyat uygulamalarına ve rekabetin gelişmesine bağlı olarak görevli şirketlerin pazar payları zamanla azalmakla birlikte, hâkim durumlarını devam ettirmektedirler.
- Elektrik ve doğal gaz bölgelerine, diğer dağıtım bölgelerinde görevli başka teşebbüslerin girmesi zor, bağımsız girişler ise neredeyse imkânsızdır.

- Elektrik ve doğal gaz pazarında aynı bölgede görevli şirketler, birbirlerinin potansiyel veya gerçek rakibidirler.

Teklif sahiplerinden AKSA ve onun kontrolünü elinde bulunduran Kazancı Grubunun doğalgaz dağıtım lisansına sahip olduğu şehirlerde aynı zamanda elektrik dağıtım lisansına da sahip olması, elektrik ve

doğalgaz dağıtım bölgelerinde ortaya çıkan çakışmadan dolayı rekabet hukuku yönünden tecviz edilemeyecek düzeyde yoğunlaşmaya neden olacaktır. İşleme izin verilmesiyle ortaya çıkan yoğunlaşma elektrik pazarındaki hâkim durumu güçlendirirken, rekabete açılmasının önünde zorluklar bulunan doğalgaz piyasasında hem hâkim durumu güçlendirecek, hem de giriş engellerini arttırabilecektir.

Yukarıda açıklanan sebeplerle, Fırat Elektrik Dağıtım A.Ş.'nin %100 oranındaki hisselerinin blok satış yöntemiyle özelleştirilmesi kapsamında ihaleye katılan AKSA Elektrik Perakende Satış A.Ş. tarafından devralınması, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve 1997/1 sayılı Tebliğ hükümleri uyarınca bir hâkim durum yaratan veya mevcut hâkim durumu güçlendiren ve böylece ilgili pazarlarda rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracağından, bildirim konusu işleme adı geçen teşebbüs yönünden izin verilmemesi, verilecekse de elektrik ile doğalgaz dağıtım faaliyetlerinin kesiştiği bölgelerde doğalgaz dağıtım işinin başka bir teşebbüse devredilmesi taahhüdünde bulunulması kaydıyla izin verilmesi gerektiği, kanaatiyle çoğunlukça benimsenen Karar hükmünün 2. paragrafına iştirak etmiyorum."

Kurul Üyesi İsmail Hakkı KARAKELLE ise aşağıdaki gerekçeyle karara katılmamıştır:

"08.04.2010 tarihli 10-29/439-165 Sayılı Rekabet Kurulu Kararına; doğalgaz dağıtım şebekesine sahip teşebbüsün aynı bölgede elektrik dağıtım şebekesine de sahip olmasının yaratacağı rekabetçi endişeleri giderici tedbirler almadığı için katılmam mümkün olamamıştır.

Söz konusu kararın alındığı Kurul toplantısında görüşülen, konuya ilişkin Özelleştirme Nihai Bildirim Raporunda da (ayrık görüş sahibi raportörlerce daha açık ifade edilmektedir) belirtildiği üzere, elektrik ve doğalgaz dağıtım faaliyeti ile görevli teşebbüsler;

- Serbestleşme sonrasında %100 pazar payına yakın olarak yarışa başlamaktadırlar,
- Bu bölgelere diğer dağıtım bölgelerinde görevli teşebbüslerin girmesi zor, bağımsız girişler ise çok daha zordur.

- Elektrik ve doğal gaz dağıtım pazarlarında görevli şirketler birbirlerinin fiili veya potansiyel rakibidirler.

Rekabet Kurulu birleşme ve devralmaları değerlendirirken 97/1 Sayılı Tebliğ'in 6. maddesinin 2/a bendinde yer alan "İlgili piyasanın yapısı ve ülke içinde veya dışında yerleşmiş olan teşebbüslerin fiili ve potansiyel rekabeti bakımından ülkedeki etkin rekabetin korunması ve geliştirilmesi ihtiyacını dikkate almak durumundadır. Bu noktadan hareketle, Rekabet Kurulu'nun dosya konusu işlemi karara bağlarken elektrik dağıtım şebekesine sahip teşebbüsün o bölgedeki muhtemel tek rakibinin doğalgaz dağıtım şebekesine sahip teşebbüs olacağı hususunu dikkate almayarak 4054 Sayılı Kanunun 7.maddesinin ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 97/1 Sayılı Tebliğin gereğini yerine getirmediğini düşünmekteyiz.

Yukarıda özetlenen nedenlerle Rekabet Kurulu'nun teklif sahiplerinden Aksa Elektrik Perakende Satış A.Ş'nin Fırat Elektrik Dağıtım A.Ş'nin %100 oranındaki hissesinin blok olarak devralması işlemine "makul bir sürede doğalgaz dağıtım işini devretme" veya bu sonucu sağlayacak benzeri bir koşula bağlamaksızın izin vermesi yönündeki Kararına katılmam mümkün olamamıştır."

MAHKEME KARARLARI

DANIŞTAY İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU KARARLARI

**Tekel Alkollü İçkiler Sanayi ve Ticaret
A.Ş.'nin Özelleştirilmesine İzin Veren
Karar Hukuka Uygun Bulundu**

Rekabet Kurulu 15.12.2003 tarih ve 03-79/965-936 sayılı kararıyla, Tekel Alkollü İçkiler Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin hisselerinin tamamının blok satış yöntemiyle özelleştirilmesine izin verdi. Bu karar, Danıştay 13. Dairesi'nin 01.03.2006 tarih ve E:2005/1768, K:2006/1238 sayılı kararıyla hukuka uygun bulundu. 13. Daire'nin bu kararının bozulması istemiyle açılan davada, İdari Dava Daireleri Kurulu 08.04.2010 tarih ve E:2006/3505, K:2010/565 sayılı kararıyla Daire kararını onadı. Buna karşılık beş üye çoğunluk kararına şu gerekçeyle karşı çıktı:

"...4046 sayılı Kanun özelleştirme uygulamalarında ekonomide verimlilik artışı ve kamu giderlerinde azalma sağlamayı amaçladığına göre; alkollü içkilere olan talebin ve ihracat olanaklarının sürekli arttığı ülkemizde, piyasadaki mevcut konumu, sahip olduğu fabrikalar ve pazarlama ağı, 2003 yılı itibariyle gerçekleşen hasılatı, stok değeri, duran varlıklarının değeri itibarıyla ulusal ekonomide etkin bir rol oynadığı kuşkusuz olan ve zarar ettiği yolunda da bir tespit bulunmayan şirketin özelleştirilmesinde kamu yararı bulunmadığı gibi, tüm varlıklarının değerine kıyasla 292 Milyon ABD doları gibi düşük bir bedelle özelleştirilmesi nedeniyle kamu zararı oluşacağı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, davacı temyiz isteminin kabulü ile Daire kararının bozulması gerektiği oyuyla, karara katılmıyoruz."

**Yan Sınırlama Bildirilmediği İçin
Uygulanan Para Cezası İptal Edildi;
Rekabet Yasağının Süresinin Azaltılmasına
İlişkin Karar Hukuka Uygun Bulundu**

Rekabet Kurulunun 08.07.2004 tarih ve 04-46/588-143 sayılı kararına konu olan dosya, Haribo ile Pamir A.Ş. hissedarları arasında 02.05.2001 tarihinde imzalanan Sermaye Payı Satış Sözleşmesine ilişkindir. Sözleşme çerçevesinde, Pamir A.Ş. hisselerinin %76'sına tekabül eden kısmı Haribo'ya devredilmiştir. Ancak satıcılardan Mehmet Kamil Özoflu, 28.01.2004 tarihinde Rekabet Kuru-

mu kayıtlarına giren başvurusuyla 02.05.2001 tarihinde imzalanan Sermaye Payı Satış Sözleşmesinin 14. maddesinde yer alan 15 yıl süreli rekabet etme yasağının, süre, kapsadığı kişi, coğrafi alan ve faaliyet alanı itibarıyla zorunlu, objektif ve makul bir sınırlama olmadığı yönünde itirazda bulunmuş; söz konusu yasağın 2 yıllı ve coğrafi alan olarak Türkiye sınırlarını kapsayacak şekilde sınırlandırılarak, 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi verilmesini talep etmiştir. Rekabet Kurulu, Rekabet Kurumu'na herhangi bir izin başvurusunda bulunulmamış olan söz konusu devralma işleminin, devralma taraflarının toplam pazar paylarının ve cirolarının 1997/1 sayılı Tebliğ maddesinde öngörülen eşikleri aşmaması nedeniyle izne tabi olmadığını tespit etmiştir. Ancak;

- Bildirim konusu Sermaye Payı Satış Sözleşmesinin 14. maddesi ile getirilen 15 yıl süreli rekabet yasağının devralma işleminin hayata geçirilmesi için gerekli, objektif ve makul bir yan sınırlama olarak kabul edilemeyeceğine, dolayısıyla bu sözleşmeye menfi tespit belgesi verilemeyeceğine,
 - 2.5.2001 tarihinde imzalanan Sermaye Payı Satış Sözleşmesinin Kanun'un 10. maddesi çerçevesinde yapıldığı tarihten itibaren bir ay içinde Kuruma bildirilmemiş olması nedeniyle bu anlaşmanın taraflarına para cezası uygulanmasına,
 - Sermaye Payı Satış Sözleşmesinin 14. maddesi ile getirilen rekabet yasağının süresinin satıcıların Pamir A.Ş.'nin hissedarlığından ayrılmalarından itibaren 2 yıl geçerli olacak şekilde düzenlenmesi halinde rekabet yasağının devralma işleminin yan sınırlaması olarak kabul edilmesine ve bu çerçevede sözleşmeye 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi verilmesine,
 - Söz konusu değişikliklerin 60 gün içerisinde yapılarak Rekabet Kurumu'na bildirilmesine; Kurulca gerekli görülen düzeltme yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağı ve aynı Kanun'un 16 ve 17. maddeleri uyarınca işlem yapılacağı taraflara bildirilmesine,
- karar vermiştir.

Danıştay 13. Dairesi 18.01.2006 tarih ve E:2005/6200, K:2006/157 sayılı kararıyla,

Rekabet Kurulu kararının “Sermaye Payı Satış Sözleşmesinin Kanun'un 10. maddesi çerçevesinde yapıldığı tarihten itibaren bir ay içinde Kuruma bildirilmemiş olması nedeniyle anlaşmanın taraflarına para cezası uygulanmasına” ilişkin kısmını iptal etti. Daire kararında, “02.07.2005 tarihli, 5388 sayılı Kanun'la 4054 sayılı Kanun'un 10. ve 16. maddelerinde değişiklik yapılarak, 4. madde kapsamına giren anlaşma, uyumlu eylem ve kararların bildirilmesi zorunluluğu ve bildirim yapılmaması nedeniyle idarî para cezası verilmesini öngören kuralların yürürlükten kaldırılması sonucu, idarî para cezasına konu olan eylemin rekabet ihlâli olmaktan çıkarıldığı, idarî para cezalarında, ceza verilmesinin dayanağı kuralın yürürlükten kaldırılması veya lehe düzenleme yapılması yoluyla ortaya çıkan yeni hukukî durumun dikkate alınması gerektiği, bu itibarla dava konusu Rekabet Kurulu kararının, yeni hukukî duruma göre rekabet ihlâli olarak nitelendirilmesi mümkün olmayan, bildirim yapılmaması eyleminden dolayı davacıya idarî para cezası verilmesine ilişkin kısmında hukuka uygunluk bulunmadığı” belirtildi. Buna karşılık, Rekabet Kurulu kararının, “Sermaye Payı Satış Sözleşmesinin 14. maddesi ile getirilen rekabet yasağının süresinin satıcıların Pamir A.Ş.'nin hissedarlığından ayrılmalarından itibaren 2 yıl geçerli olacak şekilde düzenlenmesi halinde rekabet yasağının devralma işleminin yan sınırlaması olarak kabul edilmesine ve bu çerçevede sözleşmeye 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi verilmesine, söz konusu değişikliklerin 60 gün içerisinde yapılarak Rekabet Kurumu'na bildirilmesine; Kurulca gerekli görülen düzeltme yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağı- nın ve aynı Kanun'un 16 ve 17. maddeleri uyarınca işlem yapılacağına taraflara bildirilmesine” ilişkin kısmını hukuka uygun bulundu.

13. Daire'nin bu kararının bozulması istemi, İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 08.04.2010 tarih ve E:2006/2949, K:2010/577 sayılı kararıyla reddedilerek, Daire kararı onandı.

**Çimbeton ve Çimentaş'a
Önaraştırma Sürecinde Eksik Bilgi
Verdikleri İçin Uygulanan
Para Cezaları Hukuka Uygun Bulundu**

Rekabet Kurulu, 01.05.2003 tarih ve 03-28/351-150 ve 01.05.2003 tarih ve 03-28/352-151 sayılı kararlarıyla, önaraştırma sürecinde eksik bilgi veren Çimbeton ve Çimentaş'a para cezası uyguladı. Bu karar, Danıştay 13. Dairesi'nin 14.03.2006 tarih ve E:2005/134, K:2006/1402 ve 14.03.2006 tarih ve E:2005/1014, K:2006/1401 sayılı kararlarıyla hukuka uygun bulundu. 13. Daire kararlarında, bilgi ve belge istenmesinin soruşturma aşamasıyla sınırlandırılmayacağı, istenen bilgilerin, soruşturma açılıp açılmamasını etkileyecek önemde olmasalar da verilmesi gerektiği, bu çerçevede, raportörler tarafından talep edilen ayrıntılı fiyatlar yerine, aylık ortalama satış fiyatlarının gönderilmesine m.16/1 (b) uyarınca para cezası verilmesinde hukuka aykırılık bulunmadığı belirtildi. 13. Daire'nin bu kararlarının bozulması için açılan davalarda, İdari Dava Daireleri Kurulu 08.04.2010 tarih ve E:2006/2951, K:2010/579 ve 08.04.2010 tarih ve E:2006/2950, K:2010/578 sayılı kararlarıyla Daire kararlarını onadı.

DANIŞTAY 13. DAİRESİ KARARLARI

**Refrakter Malzemeleri Pazarında
Kurulan Kartele Verilen Para Cezaları
Hukuka Uygun Bulundu**

Rekabet Kurulu 29.01.2007 tarih ve 07-10/63-19 sayılı kararıyla, refrakter malzemeleri pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerin kartel kurduğunu tespit etti ve para cezası uyguladı. Rekabet Kurulunun bu kararının iptali için açılan davalar, Danıştay 13. Dairesi'nin başta 16.02.2010 tarih ve E:2007/6138, K:2010/1345 sayılı kararı olmak üzere, çeşitli kararlarıyla reddedildi.

**İthal Parça Kömür Pazarında Kurulan
Kartele Verilen Cezalar İptal Edildi**

Rekabet Kurulu 25.07.2006 tarih ve 06-55/712-202 sayılı kararıyla, ithal parça kömür pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerin kartel kurduğunu tespit etti ve para cezası uyguladı. Kurulun bu kararı, Danıştay 13. Dairesi'nin 15.03.2010 tarih ve E:2007/5205, K:2010/2223 ve 15.03.2010 tarih ve E:2007/5204, K:2010/

2224 sayılı kararlarıyla iptal edildi. 13. Daire, kararlarını şu şekilde gerekçelendirdi:

“...Dairemizce yapılan ara kararına verilen yanıtta Prof. Dr. Zühtü Aytaç’ın, dava konusu kararın alındığı ikinci toplantıya katılmama konusunda herhangi bir mazeret belgesinin bulunmadığı, adı geçen Kurul üyesi tarafından, “11.07.2006 tarihli sözlü savunma toplantısına izinli olması nedeniyle katılmamasının, nihaî karar toplantısına katılmaması konusunda mazeret sayılması gerektiğinin” beyan edildiğinin bildirildiği ve bu durum nedeniyle aynı gün başka bir soruşturmanın nihaî karar toplantısına katıldığı anlaşılmıştır.

Bu durumda; dava konusu kararın, Rekabet Kurulu’na, 4054 sayılı Kanununun 51. maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen yönteme göre toplanılması gereken ikinci toplantıda alınmış olması karşısında, soruşturmayı yürüten Kurul Üyesi olan Rıfki Ünal ile o tarihte izinli olan Tuncay Songör’ün bu nihaî karar toplantısına katılmaması yerinde olmakla birlikte, sözlü savunma toplantısında hazır bulunmuş olan üyelerin nihaî karar toplantısına katılma zorunluluğunun, 51. maddenin ikinci fıkrası uyarınca yapılan ikinci toplantılarda aranmaması, başka bir deyişle yasal izinli/mazeretli olanlar dışında tüm üyelerin ikinci toplantıya iştirak etmelerinin zorunlu olması nedeniyle, yasayla öngörülen Kurul oluşumuna aykırı şekilde, Prof. Dr. Zühtü Aytaç’ın katılımı sağlanmadan toplanan Rekabet Kurulu toplantısında alınan dava konusu kararda hukuka uyarlık bulunmamaktadır...”

ANKARA

1. İDARE MAHKEMESİ KARARI

Bilgi Edinme ve Değerlendirme Kurulunun, Soruşturma Aşamasında Öneri Raporunun ve Bu Raporun Dayanağı Belgelerin Erişime Açılması Gerektiği Yönündeki Kararının Yürütmesi Durduruldu

Rekabet Kurulu 09.09.2009 tarih ve 09-41/998-M sayılı kararıyla, motorlu taşıtlar pazarında faaliyet gösteren çeşitli teşebbüsler hakkında soruşturma açtı. Hakkında soruşturma açılan ve savunması istenen teşebbüslerden Mercedes Benz Türk A.Ş., öneri raporunu ve bu raporun daya-

nağı belgeleri, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu çerçevesinde Rekabet Kurumundan istedi. Rekabet Kurumu, söz konusu bilgi edinme talebini, 4982 sayılı Kanun’un 19. maddesi çerçevesinde reddetti. Anılan şirket, bu karara karşı, 05.11.2010 tarihinde Bilgi Edinme Değerlendirme Kuruluna itirazda bulundu. Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulunun, talep edilen bilgi ve belgelerin itiraz sahibi şirketin erişimine açılması gerektiği yönündeki kararı üzerine, Rekabet Kurumu dava açtı. Açılan bu dava neticesinde, Ankara 1. İdare Mahkemesi, Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu kararının yürütmesini durdurdu. Mahkeme kararında, öncelikle, Kurulun, soruşturmanın tamamlanmasından sonra vereceği karara tarafları bilgilendirmediği ve savunma hakkı vermediği konuları dayanak yapamayacağı vurgulandı. Ardından da anılan şirket hakkındaki öneri raporunun ardından konunun daha iyi incelenebilmesi amacıyla açılan idari soruşturmanın henüz sonuçlanmadığı ve devam eden bu soruşturmanın sıhhatini tehlikeye düşürecek bilgi ve belgelerin verilmesinin yasal açıdan mümkün bulunmadığı belirtildi.

DÜNYADAN HABERLER

AVRUPA BİRLİĞİ**DFDS'nin, Norfolk'u Devralmasına
Koşullu İzin****17 Haziran 2010**

Komisyon, DFDS'nin, Norfolk'u devralmasına, Birleşik Krallık ve Danimarka arasındaki rotalarda yer tahsis anlaşması yapması koşuluyla izin verdi.

DFDS ve Norfolk özellikle Batı ve Kuzey Avrupa'da deniz taşımacılığı alanında faaliyet gösteriyor. Devralma işlemi önerilen şekliyle İskandinavya ve Birleşik Krallık arasında Ro-Ro taşımacılığını etkileyerek Birleşik Krallık-Danimarka arasındaki rotalarda tekel benzeri bir oluşuma neden olabilecekti. Bu rotalarda rekabetin korunması için DFDS bir rakibiyle Danimarka ve Birleşik Krallık arasında yolcu taşımacılığı alanında faaliyet gösteren gemiler için Norfolk'la yaptığı anlaşmaya benzer koşullarda yer tahsis anlaşması yapmayı önerdi. Bu çözüm önerisi başka bir rakibin pazarda yükselmesini ve İskandinavya/Birleşik Krallık Ro-Ro pazarındaki mevcut durumun devam etmesini sağlayacak. Bu nedenle Komisyon çözüm önerisinin tespit ettiği rekabetle ilgili sorunları gidereceğine karar verdi.

Kaynak:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/10/756&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

**Adalet Divanı, Alçı Panel Pazarındaki
Kartel Nedeniyle Lafarge'a Verilen
Para Cezasını Hukuka Uygun Bulurken
Tekerrür Gibi Konulara Açıklık Getirdi****17 Haziran 2010**

Komisyon, 27 Kasım 2002 tarihli kararıyla satış hacimleri hakkında bilgi alışverişi yaparak, fiyat artışlarında birlikte hareket ederek ve Almanya, Birleşik Krallık, Fransa ve Benelüks ülkelerinde alçı panel pazarlarını paylaşmak için toplantılar düzenleyerek rekabeti kısıtladıkları gerekçesiyle Lafarge, Gyproc, BPB ve Knauf'a 478 milyon Euro para cezası vermişti. Komisyon daha önceki rekabet ihlallerini göz önünde bulundurarak Lafarge'a verilen para cezasının hesaplanmasında %50 artış uyguladı.

Genel Mahkeme, 8 Temmuz 2008 tarihli kararıyla Komisyonun kararını Lafarge'la ilgili

olarak hukuka uygun buldu. Lafarge kararın iptali ya da para cezasında indirim talebiyle Adalet Divanı'na başvurdu.

Adalet Divanı, ihlal tekrarlandığı için para cezasında yapılan artışla ilgili itiraz bakımından, ceza hesaplanırken tekrarlanan ihlalin göz önünde bulundurulmasının hukuka uygun olduğunu belirtti. Lafarge bir önceki ihlali tespit eden karar kesinleşmemiş olduğu için Komisyonun ihlalin tekrarlanmasını dikkate alamayacağını iddia etmişti. Komisyonun 1994 tarihli kararıyla Lafarge'a para cezası verilmiş ancak bu karar 2000 yılına kadar Genel Mahkeme tarafından onaylanmamıştı. Öte yandan alçı panel piyasasındaki ihlal 1998 yılında sona ermişti. Genel Mahkeme 1994 tarihli kararlar ilgili hüküm vermediği için Lafarge hakkındaki ihlal tespiti kesinleşmemişti. Ancak Adalet Divanı Komisyon kararlarının iptal edilene kadar yasal kabul edildiğini, ayrıca Genel Mahkeme nezdindeki davaların erteleyici etkisi olmadığını belirtti. Buna göre Komisyonun kararı yargı denetiminde olsa bile geçerliliği devam ediyor. Daha önceki ihlali tespit eden Komisyon kararı, tekrarlanan ihlal nedeniyle para cezasında artış öngören bir kararın alınmasından sonra AB mahkemelerinden biri tarafından iptal edilirse, Komisyon, Mahkeme kararına uyararak ikinci kararında değişiklik yapmak zorunda.

Adalet Divanı, ayrıca, Komisyona verilen takdir yetkisinin, bireyi keyfi müdahalelere karşı korumak için yetkinin kapsamı ve nasıl uygulanacağı açıkça belirtildiği sürece öngörülebilirlik gerekliliğiyle tutarlı olduğunu dolayısıyla, bu takdir yetkisi objektif kriterlerle sınırlı olduğu için tedbirli bir işadaminin davranışı için alacağı cezanın miktarını ve yöntemini öngörebileceğini ifade etti.

Sonuç olarak Adalet Divanı, Lafarge'a verilen 249,6 milyon Euro tutarındaki para cezasına ilişkin Genel Mahkeme kararını onadı.

Kaynak:

<http://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2010-06/cp100058en.pdf>

**Komisyon, Karbonsuz Kağıt Karteli Üyesi
Bolloré'yle İlgili Yeniden Karar Aldı****23 Haziran 2010**

Komisyon bir önceki kararının Adalet Divanı tarafından usulden bozulmasının ardından kar-

bonsuz kağıt sektöründe fiyat tespiti ve pazar paylaşımı nedeniyle Bolloré'ye 21 milyon Euro para cezası verilmesini öngören bir karar aldı.

Komisyondun Aralık 2001 tarihli kararına karşı başvurular Adalet Divanı ve Genel Mahkeme tarafından iki şirket için para cezalarında indirim talebi ve Bolloré ile ilgili konular dışında reddedildi. Adalet Divanı, Bolloré'nin Komisyondun ilk soruşturma raporunun ifadesinden, sadece kartele katılan Copigraph'ın ana şirketi olarak değil kendisi de yer aldığı için sorumlu tutulduğunu öngöremeyeceğini, bu nedenle savunma hakkının ihlal edildiğini tespit etti.

Bolloré'nin hem ana şirket olarak sorumluluğunu hem de kartelde doğrudan yer almasının getirdiği sorumluluğunu belirten yeni soruşturma raporunun 15 Aralık 2009'da gönderilmesiyle usulle ilgili hata düzeltildi ve Komisyon yeniden karar aldı. Eski yavru şirketi Copigraph'ın kartelde yer alması hususuna itiraz etmeyen Bolloré'nin işbirliği için indirim oranı %20'den %25'e çıkarıldı. Sonuç olarak yeni kararda işbirliği yapması nedeniyle Bolloré, ilk karardaki para cezasına göre 1,4 milyon Euro indirimden yararlanarak 21,26 milyon Euro para cezası aldı.

Kaynak:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/10/788&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

**Komisyon Banyo Malzemeleri
Karteli Üyesi 17 Üreticiye
622 Milyon Euro Para Cezası Verdi
23 Haziran 2010**

Komisyon 17 banyo malzemesi üreticisine (Artweger, Cital, Dornbracht, Duravit, Duscholux, Grohe, Hansa, Ideal Standard, Kludi, Mamoli, Masco, Roca, RAF, Sanitec, Teorema, Villeroy & Boch ve Zucchetti) fiyat tespiti karteli nedeniyle 622.250.783 milyon Euro para cezası verdi.

Komisyon 1992 ve 2004 yılları arasında şirketlerin Almanya, Avusturya, İtalya, Beçlika, Fransa ve Hollanda'da toplantılar düzenleyerek, tuvalet, küvet, lavabo, rezervuar, duş kabinleri gibi banyo mobilyaları ve tesisat malzemeleri için yıllık fiyat artışlarını, en düşük fiyatları ve indirimleri belirlediğini,

ayrıca ticari bilgi paylaşımında bulunduğunu tespit etti.

Masco, Komisyona kartelle ilgili ilk bilgi veren şirket olarak para cezası almazken, beş teşebbüs içinde buldukları finansal durum ve ödeme gücü nedeniyle indirimden yararlandı. Ancak ödeme gücü ve işbirliği nedeniyle yapılan indirimlere rağmen en yüksek sekizinci para cezasının verildiği kararda bazı teşebbüsler için azami sınır olan %10 oranına ulaşıldı. Cezaların dağılımı şu şekilde:

Şirket	Ceza (€)	Pişmanlık Programı Uyarınca İndirim
Artweger	2 787 015	
Cital	1 196 269	
Dornbracht	12 517 671	
Duravit	29 266 325	
Duscholux	1 659 681	
Grohe	54 825 260	30 %
Hansa	14 758 220	
Ideal Standard	326 091 196	30 %
Kludi	5 515 445	
Mamoli	1 041 531	
Masco	0	100 %
RAF	253 600	
Roca	38 700 000	
Sanitec	57 690 000	
Teorema	421 569	
V&B	71 531 000	
Zucchetti	3 996 000	
TOPLAM	622 250 783	

Kaynak:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/10/790&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

<http://www.globalcompetitionreview.com/news/article/28656/lawyers-question-dg-comps-bathroom-cartel-ruling/>

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=SPEECH/10/335&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

**Komisyon, Adalet Divanı'nın Taahhütlere
İlişkin Alrosa/De Beers Elmas Davasında
Verdiği Kararı Memnuniyetle Karşıladi**

29 Haziran 2010

Adalet Divanı Alrosa/De Beers davasında Genel Mahkeme'nin kararını bozarak, Komisyondun verdiği kararı hukuka uygun buldu.

22 Şubat 2006'da Komisyon, De Beers'in, Alrosa'dan aldığı işlenmemiş elmas miktarını 2009'a kadar aşamalı olarak azaltma yönündeki taahhütlerini yasal olarak bağlayıcı hale getiren bir karar aldı. Çünkü Komisyon dünyadaki en büyük işlenmemiş elmas üreticisi De Beers'in, en büyük ikinci üretici olan Alrosa'dan işlenmemiş elmas satın almasının güçlü bir rakip olmaması durumunda ilgili pazarı kontrol etmesine ve hakim durumunu kötüye kullanmasına neden olabileceği görülmüştü.

Alrosa ilgili üçüncü kişi olarak Komisyonun kararının iptali için Genel Mahkeme'ye başvurdu. Genel Mahkeme, 11 Temmuz 2007 tarihli kararıyla orantılılık ilkesine uymadığı ve De Beers'in taahhütleriyle ilgili olarak Alrosa'nın savunma hakkına saygı göstermediği gerekçesiyle Komisyonun kararını iptal etti. Bunun üzerine Komisyon Adalet Divanı'na başvurdu.

Öncelikle orantılılık ilkesini ele alan Adalet Divanı, bu ilkenin Komisyon tarafından önerilen çözümler ile teşebbüsler tarafından önerilen taahhütler bakımından farklı içeriğe sahip olduğunu, Genel Mahkeme'nin her iki prosedür için de ilkenin aynı şekilde uygulanacağı görüşünün yanlış olduğunu, teşebbüslerin verdiği taahhütler bakımından Komisyonun bu taahhütlerin teşebbüslere açıkladığı sorunları ele alıp almadığını değerlendirmesi gerektiğini belirtti. Adalet Divanı'na göre Komisyon kendi uygulayacağı önlemlerle teşebbüslerin önerdiği taahhütleri kıyaslayarak önlemlerin ötesine geçen taahhütlerin orantısız olduğuna karar vermek zorunda değil. Taahhütleri öneren teşebbüsler bunların Komisyonun kendileri için bir kararla öngöreceği önlemlerden daha fazla olabileceğini kabul ediyor.

Alrosa'nın savunma hakkı bakımından Adalet Divanı De Beers ile ilgili 82. Madde uyarınca yürütülen işlemlerde sadece De Beers'in soruşturma raporunun muhatabı olduğunu ve Alrosa'nın haklarının sınırlı olduğunu belirtti.

Sonuç olarak Adalet Divanı, Komisyonun hukuki bir hata yapmadığına, Alrosa'nın, De Beers'in verdiği taahhütlerin gereğinden fazla olduğunu kanıtlamadığına karar vererek Genel Mahkeme'nin kararını iptal etti.

Kaynak:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/10/285&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

<http://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2010-06/cp100061en.pdf>

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ

U-Haul, Rakiplerini Kamyon Kiralama Hizmetlerinde Fiyat Tespiti Yapmaya Teşvik Ettiği Yönündeki Suçlamalarla İlgili Olarak Taahhüt Verdi

9 Haziran 2009

FTC'nin iddialarına göre, U-Haul'un yöneticisi Edward Shoen, 2006 yılında Budget ile rekabet etmelerinin U-Haul'un tek yön kamyon kiralama ücretlerini düşürmesine yol açtığını fark etti. Shoen çözüm olarak, U-Haul bayilerinden Budget ve diğer rakipleri Penske'deki çalışanlarla görüşmelerini, U-Haul'un fiyat artışlarını haber vermelerini ve şirketlerin bu yüksek fiyatlara ulaşması gerektiğini söylemelerini istedi. Budget, U-Haul'un fiyat artışlarına uymayınca, Shoen 2008 yılında tekrar Budget'a çağrıda bulunarak gizli anlaşma yapmak istedi ancak U-Haul ve Budget arasında herhangi bir anlaşma yapılmadı.

FTC'den yapılan açıklamaya göre, U-Haul fiyat tespiti anlaşmasını gerçekleştirebilseydi tek yönlü kamyon kiralama hizmetleri pazarının %70'ten fazlasını kontrol eden U-Haul ve Budget daha yüksek fiyatlar uygulayacaktı.

FTC ile U-Haul ve ana şirketi AMERCO arasındaki taahhüt anlaşması, şirketlerin gizli anlaşma yapmasını ya da rakiplerini gizli anlaşma yapmaya teşvik etmesini yasaklıyor. Şirketler rakiplerine piyasaları ya da müşterileri paylaşma, fiyat tespiti yapma teklifinde bulunmayacak. Süresi 20 yıl olan anlaşmaya göre şirketlerin anlaşmaya uyup uymadığı da izlenecek.

Kaynak:

<http://www.ftc.gov/opa/2010/06/uhaul.shtm>

**Adalet Bakanlığı Amcor'ın,
Alcan'ın Tıbbi Esnek Paket İşkolunu
Devralmasına Müdahale Etti**

10 Haziran 2010

Adalet Bakanlığından yapılan açıklamaya göre Amcor, Rio Tinto'dan Alcan Tıbbi Esnek Paket işkolunu devralmak için North Carolina'daki tesisini satmayı kabul etti.

Adalet Bakanlığına göre işlem ilk önerildiği şekliyle iki lider tıbbi ventilli torba üreticisinin birleşmesine yol açacak, yoğunlaşmanın zaten yüksek olduğu ilgili pazarda Amcor ve Alcan arasındaki rekabeti önemli ölçüde azaltacak, sonuç olarak fiyatların yükselmesine, kalitenin düşmesine, arz zinciri seçeneklerinin daha avantajlı olmasına, teknik desteğin ve yeniliğin azalmasına neden olacaktı.

Devralma işleminin gerçekleşebilmesi için şirketler Alcan'ın tıbbi ventilli torba üretimini gerçekleştiren North Carolina'daki tesisini satmayı kabul etti. Böylelikle tıbbi ventilli torba pazarında rekabet korunmuş olacak. Çözüm önerisi mahkemenin onayına sunuldu.

Kaynak:

http://www.justice.gov/atr/public/press_releases/2010/259644.htm

**FTC Dış Beyazlatma Hizmetlerinde
Rekabeti Kısıtlayıcı Uygulamalar
Tespit Etti**

17 Haziran 2010

FTC, dış hekim olmayanların dış temizleme hizmetleri yapmasını engellediği gerekçesiyle North Carolina Dış Sağlığı Uzmanları Kurulu'na (Dış Sağlığı Kurulu) karşı işlem başlattı.

North Carolina'da dış sağlığı hizmetlerinin düzenlenmesinden sorumlu olan Dış Sağlığı Kurulu altısı lisanslı dış hekim olmak üzere sekiz üyeden oluşuyor. Eyalette dış sağlığı ile ilgili faaliyette bulunmak isteyenlerin Kurul'dan izin alması gerekiyor. Kurul mahkemelerden bir faaliyetin izinsiz olduğuna dair karar alınmasını talep edebiliyor.

FTC'ye göre Dış Sağlığı Kurulu izinsiz faaliyet olarak gördüğü, dış hekim olmayanlar tarafından sağlanan dış temizleme hizmetleri için mahkemeye başvurmadı. Bunun yerine, dış hekimleri dışında dış temizleme hizmeti sağlayanlara davranışlarının yasa dışı olduğunu belirten ve bu faaliyetleri durdurmalarını iste-

yen bir yazı gönderdi. Kurul bazı durumlarda dış beyazlatma hizmeti vermeyi düşünenleri tehdit etti ya da caydırdı. Sonuç olarak bu hizmetleri almak tüketiciler için daha zor ve pahalı hale geldi. Böylece dış hekim üyeler arasında rekabeti kısıtlayıcı gizli anlaşma teşkil eden Kurul'un bu uygulaması, federal antitröst kurallarını ihlal etti.

FTC Rekabet Bürosu Direktörü Richard Feinstein yaptığı açıklamada, "Tarafsız bir devlet kurumu tarafından denetlenmedikçe, düzenlemekle sorumlu olduğu endüstride menfaat sahibi olan üyelerinin bulunduğu bir düzenleme kurulu, rakiplerini pazardan dışlayamaz. North Carolina Dış Sağlığı Kurulu tek başına North Carolina'da yaşayanlara sağlanan dış temizleme hizmetlerini sınırlamaya karar veremez. Bu faaliyetleri rekabeti azaltarak tüketicilere zarar vermiştir" dedi.

FTC, North Carolina'daki tüketicilerin dış beyazlatma hizmetlerinde dış hekimleri ve dış hekim olmayanlar arasındaki rekabetten yararlanabilmesi için Dış Sağlığı Kurulu'nun yasadışı davranışının sonlandırılmasını istiyor.

Kaynak:

<http://www.ftc.gov/opa/2010/06/ncdental.shtm>

**Minnesota'daki Sağlık Çalışanlarından
Fiyat Tespiti Suçlamaları
Konusunda FTC'ye Taahhüt**

18 Haziran 2010

Minnesota Rural Health Cooperative (MRHC) - Minnesota Kırsal Sağlık Kooperatifi, sağlık sigortası geri ödeme miktarlarını artırmak için kullandıkları rekabete aykırı yöntemlerin yasaklanmasını kabul ederek FTC ile taahhüt anlaşması imzaladı.

İddialara göre yaklaşık 25 hastane ve 70 doktordan oluşan MRHC, sağlık sigortası planlarında fiyat tespiti yapmak için yasadışı anlaşmalar düzenleyerek üye doktorlar ve hastaneler arasındaki rekabeti ortadan kaldırdı. MRHC'ye katılan yeni üyeler de, MRHC yönetim kurulunun sağlık sigortacılarıyla görüşme ve anlaşma yapacağını ve MRHC'nin sözleşmelerine uyacaklarını kabul ediyordu. MRHC sigorta şirketleriyle görüşmeler sırasında zorlayıcı davranışlarda bulunuyor, doktorlara ve hastanelere yapılan ödemeleri artırma yönünde baskı yapmak için sözleşmeleri feshetmekle tehdit ediyordu. Ayrıca MRHC kendisi-

nin belirlediği yüksek fiyatlara uymayan sağlık planlarıyla anlaşma yapmayı reddediyordu.

FTC ile imzalanan taahhüt anlaşmasına göre, MRHC sağlık planlarında avantajlı sözleşme koşulları elde etmek için zorlayıcı davranışlarda bulunamayacak ve mevcut sözleşmelerle ilgili yeniden görüşmeler yaparak, değişiklik olan sözleşmeleri onaya sunacak.

Kaynak:

<http://www.ftc.gov/opa/2010/06/ruralhealth.shtm>

**Pilot, Flying J'in Dinlenme Tesisi
İşkolunu Devralmak için
26 Dinlenme Tesisini Satacak
30 Haziran 2010**

FTC, ABD'deki en büyük dinlenme tesisi ağının sahibi olan Pilot'ın, Flying J'in dinlenme tesisini devraldığı takdirde ortaya çıkacak rekabeti azaltıcı etkileri gidermek için kamyon sürücülerine benzin, yemek, park ve diğer hizmetleri sağlayan 26 dinlenme tesisini, en küçük ulusal dinlenme tesisi işletmecisi Love's'a satmasını talep etti. Taahhüt anlaşması ayrıca Love's'ın başarılı bir rakip olmasının temini için çeşitli hükümler içeriyor. Örneğin Pilot, Love's talep ettiği takdirde yakıt satın alma kart sistemine erişim sağlayacak, satılan dinlenme tesislerindeki Wendy's restoranlarını bir yıl süreyle işletmeye devam edecek, Love's ile çalışmak isteyen personelin geçişine müdahale etmeyecek ve satılan dinlenme tesisleriyle ilgili bilgi sağlayacak.

FTC'ye göre, işlem bu iki şirketi tercih eden uzun mesafeli kamyon filoları için rekabeti azaltacaktı. Love's'ın tesisleri satın alması ve genişleme planları, uzun mesafeli filolara hizmet sunmak için daha iyi rekabet etmesini sağlayacak.

Kaynak:

<http://www.ftc.gov/opa/2010/06/flying.shtm>

ALMANYA

**Federal Kartel Ofisi'nin Müdahaleleri
Gaz Piyasasında Tüketicilerin
Tasarruf Etmesini Sağladı**

24 Haziran 2010

Almanya Federal Kartel Ofisi gaz piyasasına müdahalesinin ardından rekabetin arttığını açıkladı.

Rekabet Otoritesi, 2008 yılında tüketicilere aşırı fiyat uyguladıkları şüphesiyle Almanya'da faaliyet gösteren gaz şirketleri hakkında soruşturma başlatmış, soruşturmanın ardından resmi bir karar almak yerine durumun ortadan kaldırılması için şirketlerden taahhüt almayı tercih etmişti. Şirketler tüketicilere 2007 ve 2008 yılı için toplam 130 milyon Euro'yu geri ödemeyi ve bunu karşılamak için fiyatlarda artışa gitmeyeceklerini taahhüt etti. Bunun yanı sıra Rekabet Otoritesi, büyük rakiplerin küçük gaz şirketlerini devralmasına izin vermemek ve müşterilerin minimum satın alma zorunluluklarını azaltmak gibi başka önlemler de uyguladı.

Federal Kartel Ofisi Başkanı Andreas Mundt yaptığı açıklamada, "Gaz fiyatlarıyla ilgili işlemlerimiz sayesinde hem geri ödemeler hem de fiyat artışı yapılmaması yoluyla tüketiciler 444 milyon Euro tasarruf etti" dedi. Başkan Mundt gaz piyasalarında rekabetin arttığını da sözlerine ekledi.

Kaynak:

<http://www.globalcompetitionreview.com/news/article/28653/consumers-better-off-thanks-gas-remedies-says-fco/>

<http://www.globalcompetitionreview.com/news/article/28632/germany-boosts-competition-gas-market/>

BİRLEŞİK KRALLIK

**OFT Yöneticilik Yapma Yasağına İlişkin
Kılavuzu Gözden Geçirdi**

29 Haziran 2010

OFT rekabet hukuku ihlallerinde bulunan yöneticilere, yöneticilik yapma yasağı getirilmesine ilişkin gözden geçirilmiş kılavuzu yayınladı. Yeni kılavuz daha sert bir yaklaşım getiriyor.

Hukuk ve iş dünyasından alınan görüşlerin sonrasında hazırlanan kılavuz, OFT'nin ve

diğer düzenleyici kurumların, bir şirketteki rekabet ihlalinde yöneticinin sorumlu olduğu ya da bundan haberdar olması gerektiğine dair kanıt elde edildiği durumlarda, yöneticilik yapma yasağı getirilmesi için ne zaman ve nasıl işlem başlatacağını açıklıyor. Yeni kılavuza göre, OFT ihlalle doğrudan bağlantısı olan yöneticiler kadar, doğrudan bağlantısı olmayan yöneticiler hakkında da inceleme yapacak. Buna göre, şirketin faaliyetleriyle ilgili bilgi edinmeyen ya da rekabet ihlalinin engellemeyen yöneticiler de yetkilerinin alınması yaptırımıyla karşı karşıya gelebilecek. OFT, kendisiyle işbirliği yapan ya da çalıştığı şirket pişmanlık programından yararlanan yöneticilere bağışıklık vermeye devam edecek. İstisnai durumlarda ihlalle ilgili bir karar ya da hüküm olmaksızın OFT, yöneticinin yetkilerinin alınması talebinde bulunabilecek. Ancak diğer davalarda olduğu gibi bunun için de OFT'nin rekabet ihlali olduğuna dair mahkemeyi ikna etmesi gerekiyor.

OFT Politika Direktörü Cavendish Elithorn, kılavuzun rekabeti kısıtlayıcı faaliyetlerde bulunan ya da bu faaliyetlerden haberdar olması gereken yöneticilerin yetkilerinin alınmasını isteyeceklerine dair açık bir mesaj olduğunu belirtti. OFT bir yöneticinin yetkilerinin 15 yıla kadar alınmasını sağlayabilir.

Kaynak:

<http://www.oft.gov.uk/news-and-updates/press/2010/68-10>

<http://www.globalcompetitionreview.com/news/article/28678/oft-gets-tough-company-directors/>

BREZİLYA

Ekonomi Hukuku Sekreterliği Kartellere Karşı Daha Sert Düzenlemeler Getiriyor

16 Haziran 2010

Ekonomi Hukuku Sekreterliği (SDE) kartellerle ilgili işlemleri desteklemek için yeni düzenlemeler getiriyor.

Kartel İşlemleri Ulusal Stratejisi (ENACC) ile işbirliği yapan SDE, federal polis içerisinde özel bir antitröst soruşturma birimi oluşturmayı ve kamu ihalelerinde teklif sahiplerinin rakiplerle bağlantı kurmadığına dair beyanda bulunmasını talep etmeyi düşünüyor.

Ayrıca borsaya kayıtlı şirketlerin, rekabeti kısıtlayıcı faaliyetleri nedeniyle soruşturma geçirmeleri halinde Brezilya Menkul Kıymetler Komisyonu ile yaptıkları resmi yazışmaları sunmaları ve antitröst uyum programlarını uygulamaları gerekecek.

Uzmanlar ülkenin büyüklüğü ve kurumların kaynakları düşünüldüğünde kurumlar arasındaki işbirliğinin önemli olduğunu düşünüyor.

SDE düzenlemelerin iki yıl içinde uygulamaya geçirilmesini bekliyor.

Kaynak:

<http://www.globalcompetitionreview.com/news/article/28622/sde-gets-tougher-cartels/>

GÜNEY AFRİKA

Güney Afrika Rekabet Komisyonu Mısır İhracatı Programını Reddetti

9 Haziran 2010

Güney Afrika Rekabet Komisyonu'ndan üretim fazlası mısırın havuzda toplanması ve ihraç edilmesiyle ilgili plan hakkında görüş istendi. Rekabet Komisyonu ihraç edilen mısır için fiyat tespiti yapılabileceğini ve üretim kısıtlamalarının rekabeti azaltabileceğini belirterek, ilgili planın rekabet açısından sorunlara yol açabileceği sonucuna ulaştı.

Tahıl üreticilerini temsil eden Grain SA, Komisyonun tespitlerini kabul etti ve muafiyet başvurusunu hazırlıyor. Ancak Grain SA'dan yapılan açıklamada muafiyet almak için gereken süre göz önünde bulundurulduğunda önerilen ihracat havuzunun mısır sezonu bitmeden gerçekleşmeyeceği ifade edildi. Başkan Neels Ferrira da planın kabul edilmesinin endüstrideki karlılığı olumsuz etkileyeceğini belirtti.

Kaynak:

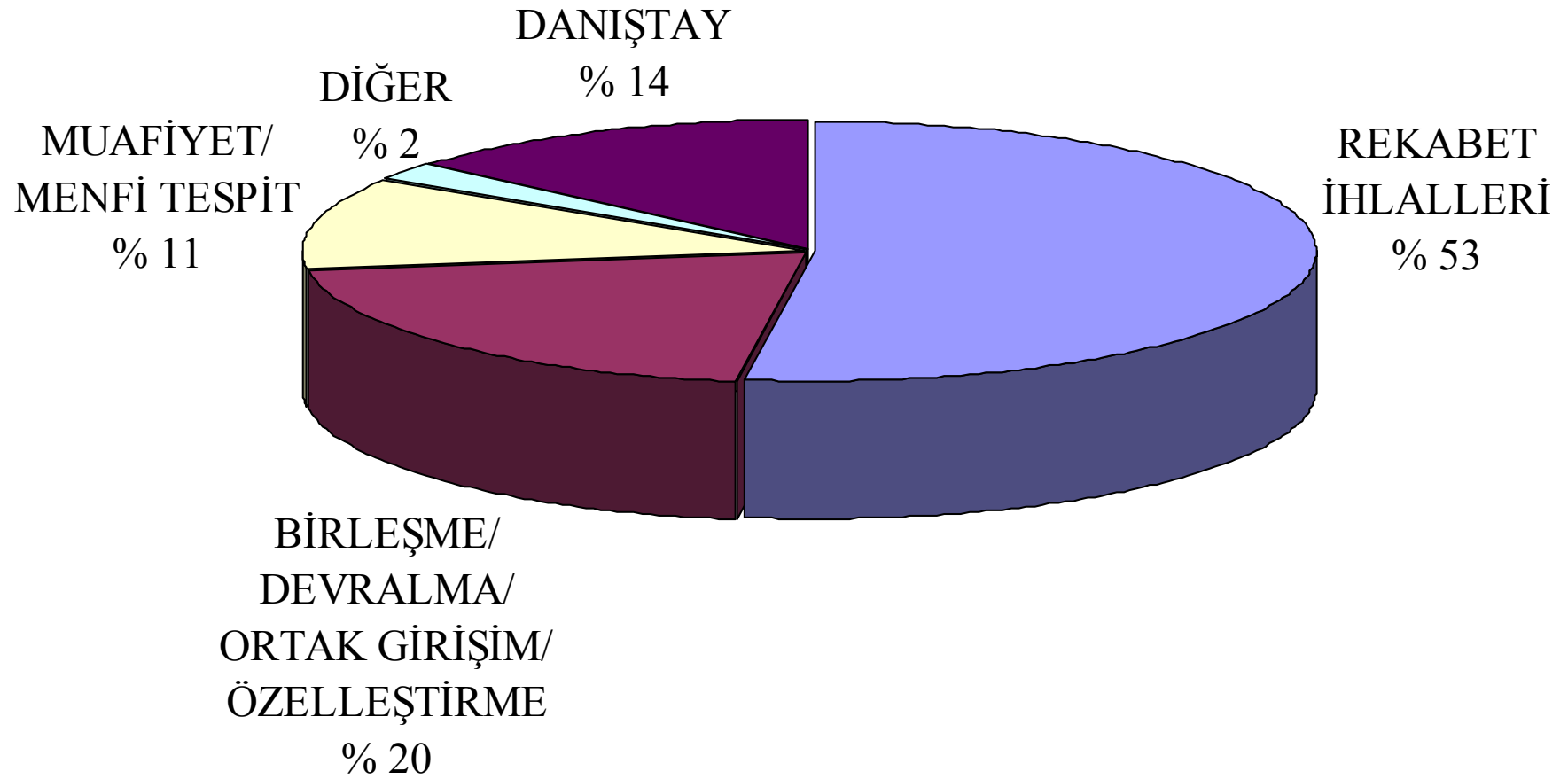
<http://www.globalcompetitionreview.com/news/article/28546/south-africa-rejects-corn-export-scheme/>

HAZİRAN AYI KARAR İSTATİSTİKLERİ

TABLO 1	
KARARLARIN TÜRLERİNE GÖRE DAĞILIMI	
Rekabet İhlallerine İlişkin Kararlar (4. ve 6. maddeler)	23
- Red Kararı Verilenler*	23
- Ceza Verilenler	
- Eksik veya Yanlış Bilgi Verilmesi / Yerinde İncelemenin Engellenmesi, Geçici Tedbir Talebi	
<i>* Red ile birlikte görüş yazısı ve/veya muafiyet verilenler ile sadece görüş yazısı gönderilenleri de kapsamaktadır. 03.06.2010 tarih ve 10-40/691-229 sayılı kararda ayrıca geçici tedbir talebi de reddedilmiştir.</i>	
<i>Devam Eden Soruşturma Sayısı</i>	16
<i>1998-2010 Yılları Arasında Sonuçlandırılan Soruşturma Sayısı</i>	151
Birleşme/Devralma/Ortak Girişim Kararları	8
- İzin Verilen	6
- Koşullu İzin Verilen	
- Kapsam Dışı ve İzne Tabi Olmayan*	1
- İşlemden Vazgeçilen	1
<i>* 17.6.2010 tarih ve 10-44/783-260 sayılı kararda menfi tespit belgesi de verilmiştir.</i>	
● <i>Devralma</i>	8
● <i>Birleşme</i>	
● <i>Ortak Girişim</i>	
Özelleştirme Kararı	1
Nihai İzin	
Koşullu İzin	
İzne Tabi Değil	1
<i>Özelleştirme Kapsamındaki Kurul Görüşleri</i>	2
Menfi Tespit/Muafiyet Kararları	5
- Bireysel Muafiyet Tanınan	
- Grup Muafiyeti Tanınan	2
- Muafiyetin Geri Alınmasına Gerek Bulunmayanlar	1
- Muafiyet Tanınmayanlar	1
- Menfi Tespit Verilen	1
Danıştay Tarafından İptal Edilip Yeniden Değerlendirilen Karar Sayısı	6
Diğer (Kararın Yeniden Gözden Geçirilmesi Talepleri vb.)	4
Toplam	44

TABLO 2	
CEZALARIN TÜRLERİNE GÖRE DAĞILIMI	
Ceza Türü (TL)	
Esastan Verilen Ceza (Danıştay İptali Sonrası Değerlendirilen)	5.800,00
Yerinde İncelemenin Engellenmesi Nedeniyle Verilen Ceza (Danıştay İptali Sonrası Değerlendirilen)	4.452,00
4054/16 (a)	
4054/16 (b)	11.446,40
4054/16 (c)	
TOPLAM	21.698,40

GRAFİK - 1 KARARLARIN TÜRLERİNE GÖRE DAĞILIMI

TABLO 3
KARARLARIN SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMI

SEKTÖRLER	REKABET İHLALLERİ	MUAFİYET-MENFİ TESPİT	BİRLEŞME-DEVRALMA-ORTAK GİRİŞİM-ÖZELLEŞTİRME	DİĞER	DANIŞTAY	SEKTÖR GENEL TOPLAM
Demir-Çelik			10-42/729-236			1
Enerji (Elektrik-Gaz-Su)	10-42/732-239 10-45/811-269				10-42/734-241	3
Petrol, Petrokimya ve Petrol Ürünleri	10-40/691-229	10-42/730-237 10-44/782-259 10-45/806-267			10-42/733-240	5
Kimya ve Kimyasal Ürünler (HTM'ye Konu Olanlar Hariç), Beşeri İlaç	10-42/731-238 10-44/785-262 10-45/812-270	10-44/784-261	10-44/783-260		10-44/786-263	6
Basın ve Yayın, Plak, Kaset Çoğaltılması	10-44/765-248		10-42/737-242			2
Büro Makinaları ve Bilgisayar	10-44/766-249		10-44/767-250			2
Elektronik			10-44/762-246 10-44/763-247			2
Telekomünikasyon, Posta	10-44/761-245 10-44/768-251 10-44/771-253 10-44/772-254					4
Makine, Teçhizat İmalatı ve Savunma Sanayi	10-45/813-271			10-44/769-252		2
Sağlık, Tıbbi, Hassas ve Optik Aletler, Tıbbi Sarf Malzemesi	10-42/756-243		10-44/760-244			2

Gıda Ürünleri ve İçecekler	10-42/719-232 10-44/773-255 10-44/774-256 10-44/775-257		10-45/829-268		10-42/717-230 10-42/718-231	7
Ulaştırma	10-45/804-266				10-45/801-264	2
Finansal Hizmetler (Bankacılık, Sigortacılık ve Diğer Mali Kuruluşlar)	10-40/687-228	10-42/723-233				2
Kara, Hava, Deniz ve Demiryolu Taşıtları			10-44/778-258			1
Eğitim, Spor, Serbest Meslek ve Diğer Hizmetler	10-42/727-234 10-42/728-235 10-45/803-265					3
TOPLAM	23	5	9	1	6	44

TABLO 4
BİRLEŞME-DEVVALMA-ORTAK GİRİŞİM

Sıra No	Karar Tarihi	Karar Sayısı	Konusu	Mali Yapısı	Kapsam Dışı	İzne Tabi Değil	İzne Tabi Değil Rekabet Yasağına Koşul	İzne Tabi Değil Menfi Tespit Verildi/ Rekabet Yasağı Makul	İzne Tabi/- İzin Verildi	İzne Tabi Rekabet Yasağı Makul	İzne Tabi Rekabet Yasağına Koşullar	İzne Tabi Yapısal Koşullar	Ceza Verilenler	İşlemden vazgeçme
1	10.06.2010	10-42/ 729-236	Ramateks Metal- Mechel Service	Yerli- Yabancı					X					
2	17.06.2010	10-44/ 760-244	Umut Diyaliz- International Dialysis Centers	Yerli- Yabancı										X
3	17.06.2010	10-44/ 762-246	Raymarine - Flir Systems	Yabancı - Yabancı					X					
4	17.06.2010	10-44/ 763-247	C/G Electrodes- GrafTech	Yabancı - Yabancı					X					
5	17.06.2010	10-44/ 767-250	Mikroelekt ronik- Aselsan	Yerli- Yerli					X					

6	17.06.2010	10-44/ 778-258	Ford Motor Company	Yabancı - Yabancı					X					
7	17.06.2010	10-44/ 783-260	Ebewe Spezial- Pharma Holding/ Novartis AG	Yabancı - Yabancı				X						
8	24.06.2010	10-45/ 829-268	CarrefourSA İpek Giyim Mağazaları	Yerli- Yabancı					X					

TABLO 5
ÖZELLEŞTİRMELER

SIRA NO	KONUSU	GÖRÜŞ KARAR TARİHİ	GÖRÜŞ KARAR SAYISI	NİHAİ KARARLAR				
				NİHAİ KARAR TARİHİ	NİHAİ KARAR SAYISI	İZİN VERİLDİ	İZNE TABİ DEĞİL	KOŞUL KONULDU
1	Antalya Gizli Bahçe Turizm Tesisi	10.06.2010	10-42/721-M					
2	Maxi TV			10.06.2010	10-42/737-242		X	
3	Toprak Maden Şile Ticari ve İktisadi Bütünlüğü	24.06.2010	10-45/810-M					

TABLO 6
İLK İNCELEME

SIRA NO	KARAR TARİHİ	KARAR SAYISI	KONUSU	RED	GÖRÜŞ YAZISI	MUAFİYET	4./ 6. MADDE	YATAY/ DİKEY
1	03.06.2010	10-40/ 687-228	Türkiye'de Faaliyet Gösteren Bankalar	X			4. madde	Yatay
2	10.06.2010	10-42/ 727-234	Fethiye Esnaf ve Sanatkarlar Odası	X	X		4. madde	Dikey

TABLO 7
ÖNARAŞTIRMA

SIRA NO	KARAR TARİHİ	KARAR SAYISI	KONUSU	RED	GÖRÜŞ YAZISI	MUAFİYET	4./ 6. MADDE	YATAY/ DİKEY
1	03.06.2010	10-40/ 691-229	Total Oil- Durmuş Ali Çıkla	X	X	X	4. ve 6. maddeler	Dikey
2	10.06.2010	10-42/ 719-232	Şok Market ODTÜ Şubesi	X			6. madde	Yok
3	10.06.2010	10-42/ 728-235	Burdur İli Merkezinde Faaliyet Gösteren Dershaneler		X		4. madde	Yatay
4	10.06.2010	10-42/ 731-238	Habaş A.Ş.- Yalçın Tic.	X	X		6. madde	Yok
5	10.06.2010	10-42/ 732-239	Milangaz LPG	X			6. madde	Yok
6	10.06.2010	10-42/ 756-243	Toshiba Ultrason Cihazı- TMST	X			6. madde	Yok
7	17.06.2010	10-44/ 761-245	TTNet - Türk Telekom	X			6. madde	Yok
8	17.06.2010	10-44/ 765-248	Mersin Cep Sineması	X			6. madde	Yok
9	17.06.2010	10-44/ 766-249	Türk Eczacıları Birliği	X			4. ve 6. maddeler	Karma

10	17.06.2010	10-44/ 768-251	Turkcell-Vodafone	X			6. madde	Yok
11	17.06.2010	10-44/ 771-253	Samsung Electronics İstanbul	X			6. madde	Yok
12	17.06.2010	10-44/ 772-254	Tesco Kipa İzmir Çiğli AVM	X			6. madde	Yok
13	17.06.2010	10-44/ 773-255	Mango, Beymen ve Migros	X			4. madde	Yatay
14	17.06.2010	10-44/ 774-256	Migros, Egeden, Ades, Amaç Gıda	X			4. madde	Dikey
15	17.06.2010	10-44/ 775-257	Red Bull Gıda Dağıtım ve Paz. Ltd.		X		4. ve 6. maddeler	Dikey
16	17.06.2010	10-44/ 785-262	Roche Müstahzarları- Co-Re-Na Ecza Deposu	X			4. ve 6. maddeler	Dikey
17	24.06.2010	10-45/ 803-265	Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği	X			6. madde	Yok
18	24.06.2010	10-45/ 804-266	İstanbul Sabiha Gökçen Uluslararası Havalimanı Yatırım Yapım ve İşletme A.Ş.	X			6. madde	Yok
19	24.06.2010	10-45/ 811-269	İpragaz- Demirören Grubu	X			6. madde	Yok
20	24.06.2010	10-45/ 812-270	Ecza Depoları	X			4. madde	Yatay
21	24.06.2010	10-45/ 813-271	Vizyon Asansör	X	X		6. madde	Yok

**TABLO 8
MUAFİYET**

SIRA NO	KARAR TARİHİ	KARAR SAYISI	KONUSU	BİREYSEL MUAFİYET VERİLEN	KOŞULLU BİREYSEL MUAFİYET VERİLEN	GRUP MUAFİYETİ VERİLEN	GRUP MUAFİYETİ VERİLEN ve GÖRÜŞ GÖNDERİLEN	KOŞULLU GRUP MUAFİYETİ VERİLEN	MUAFİYET TANINMAYAN	MUAFİYETİN GERİ ALINMASINA GEREK BULUNMAYAN
1	10.06.2010	10-42/ 723-233	Akbank- Citibank							X
2	17.06.2010	10-44/ 782-259	Starpet Garzan Akaryakıt				X			
3	17.06.2010	10-44/ 784-261	Allergan Grubu- Abdi İbrahim Grubu						X	
4	24.06.2010	10-45/ 806-267	Shell& Turcas			X				

TABLO 9
MENFİ TESPİT

SIRA NO	KARAR TARİHİ	KARAR SAYISI	KONUSU	MENFİ TESPİT VERİLEN	MENFİ TESPİT VERİLMEYEN	KOŞULLU MENFİ TESPİT VERİLEN
1	10.06.2010	10-42/ 730-237	Atık Motoryağı Teslim ve Rafinasyon & Rejenerasyon Sözleşmesi	X		

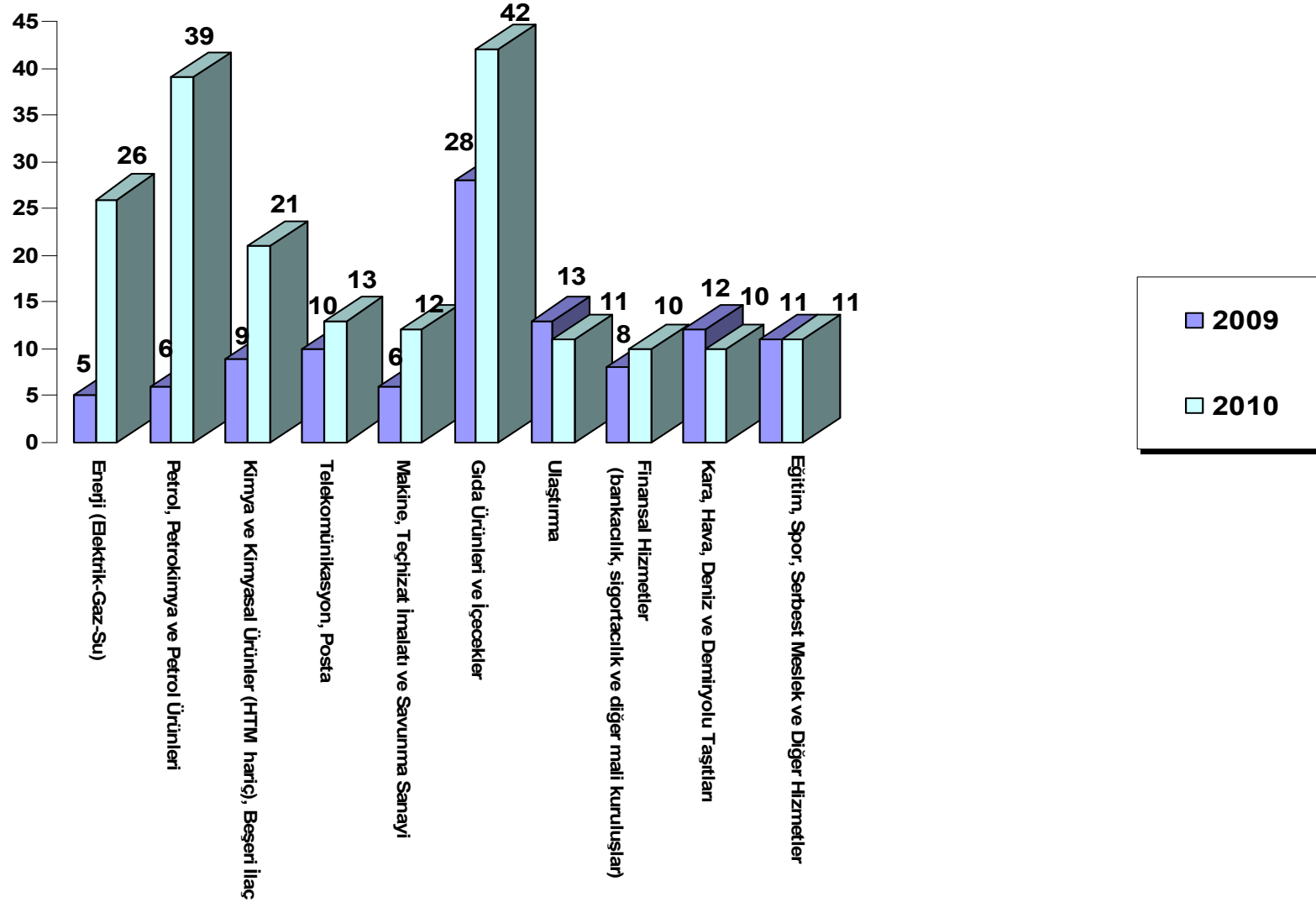
TABLO 10
DANIŞTAY TARAFINDAN İPTAL EDİLMESİ ÜZERİNE YENİDEN ALINAN KARARLAR

SIRA NO	KONU	İLGİLİ MADDE	KARAR TARİHİ	KARAR SAYISI	İPTAL EDİLEN KARAR	CEZA TÜRÜ	CEZA MİKTARI
1	Ankara Halk Ekmek	6. madde	10.06.2010	10-42/717-230	07-86/1085-421		
2	Sodexo-Accor-Network Servisleri	4. madde	10.06.2010	10-42/718-231	06-31/376-99	17(b)	4.452,00 TL
3	Opet Petrolcülük	4. ve 6. maddeler	10.06.2010	10-42/733-240	09-42/1060-270		
4	Petrol Ofisi	4. madde	10.06.2010	10-42/734-241	08-12/123-40		
5	Ecza Depoları	4. madde	17.06.2010	10-44/786-263	42/2 Kapsamında Red Olan İşlemin İptali		
6	TDİ	6. madde	24.06.2010	10-45/801-264	06-03/51-11	16	5.800,00 TL

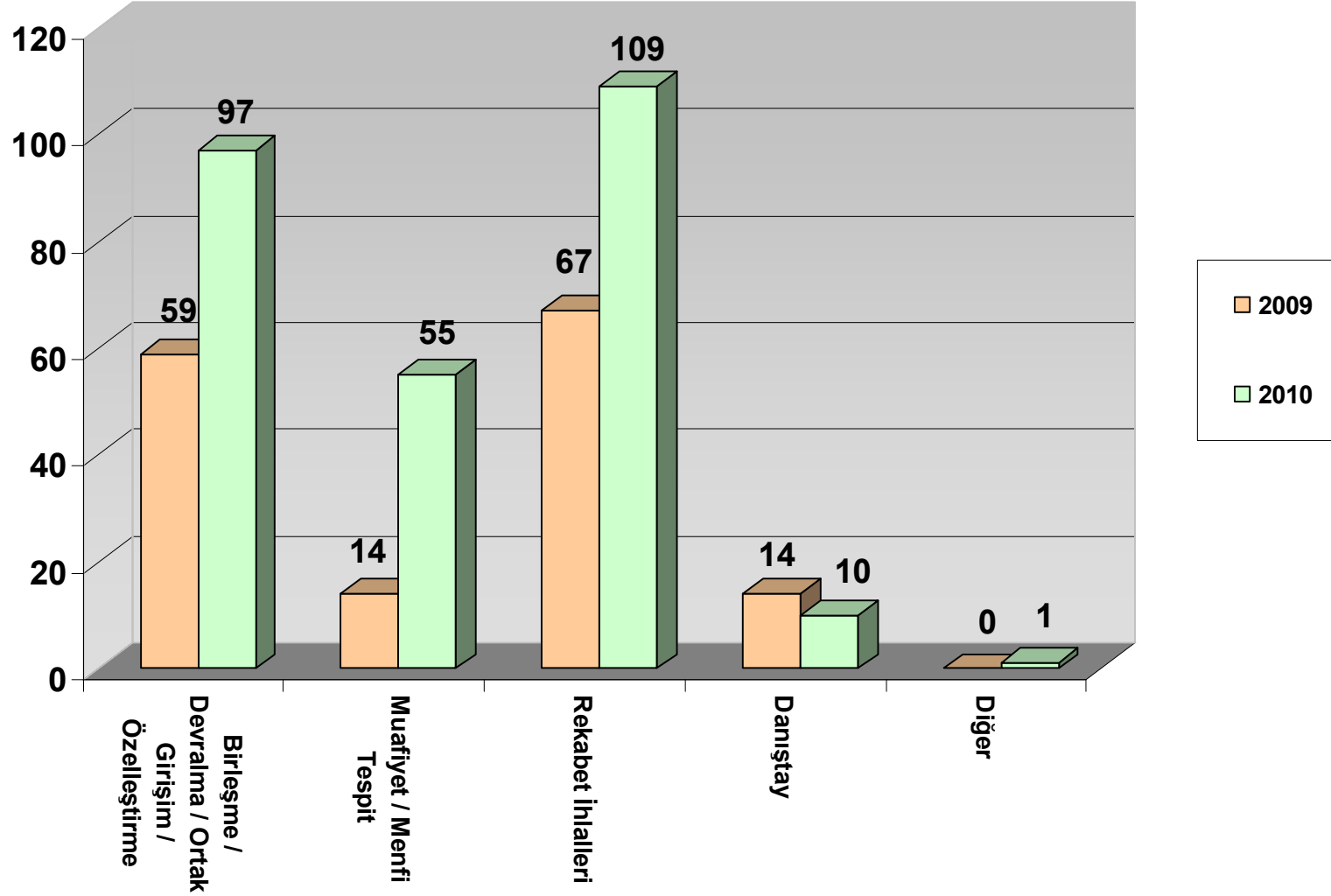
TABLO 11
DİĞER

SIRA NO	KONU	KARAR TARİHİ	KARAR SAYISI	SONUÇ
1	17.06.2010	10-44/769-252	Uzel Makine-SS Distribution Pte.	Uzel Makine Sanayi A.Ş.'nin hisselerinin bir kısmının hukuk dışı yollarla ve Rekabet Kurulu izni olmadan SS Distribution Pte. Ltd.'ye devredilmesinin ardından, söz konusu şirketin Uzel Makine Sanayi A.Ş.'nin genel kurul toplantısına katılarak karar alma mekanizmasında yer almaya başladığı iddiası ile ilgili olarak; 31.7.2008 tarih ve 08-49/688-M sayılı Kurul kararının alınması sonucunu doğuran koşullarda herhangi bir değişiklik olmaması nedeniyle, ilgili yargı süreci sonuçlanana kadar konuya ilişkin olarak herhangi bir işlem tesis edilmesine gerek olmadığı.

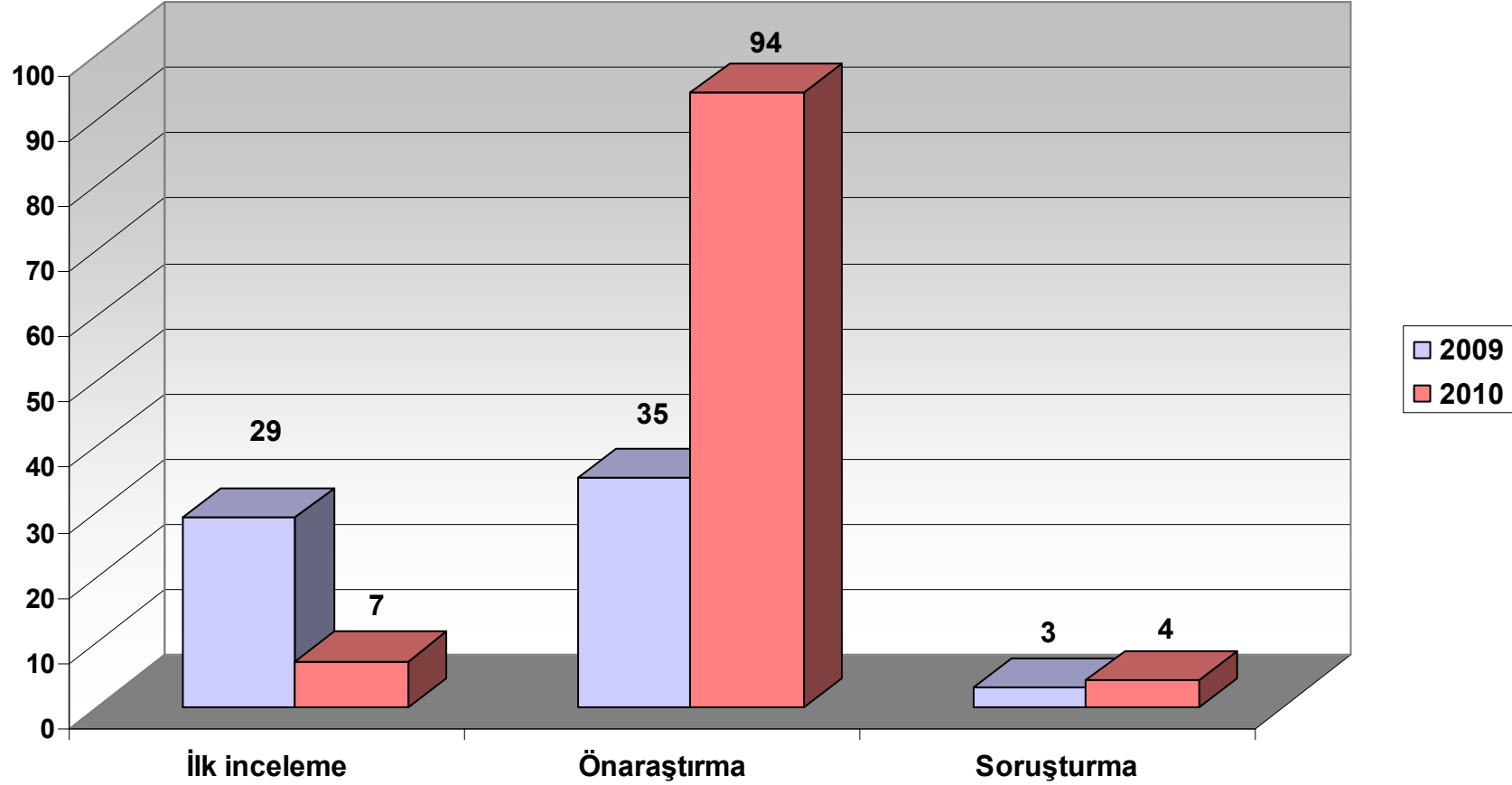
GRAFİK - 2
2010 YILININ İLK 6 AYINDA EN FAZLA KARAR ALINAN İLK 10 SEKTÖRÜN
2009 YILIYLA KARŞILAŞTIRILMASI

GRAFİK - 3
2009 - 2010 YILLARININ İLK 6 AYI İÇİN NİHAİ KARAR TÜRLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

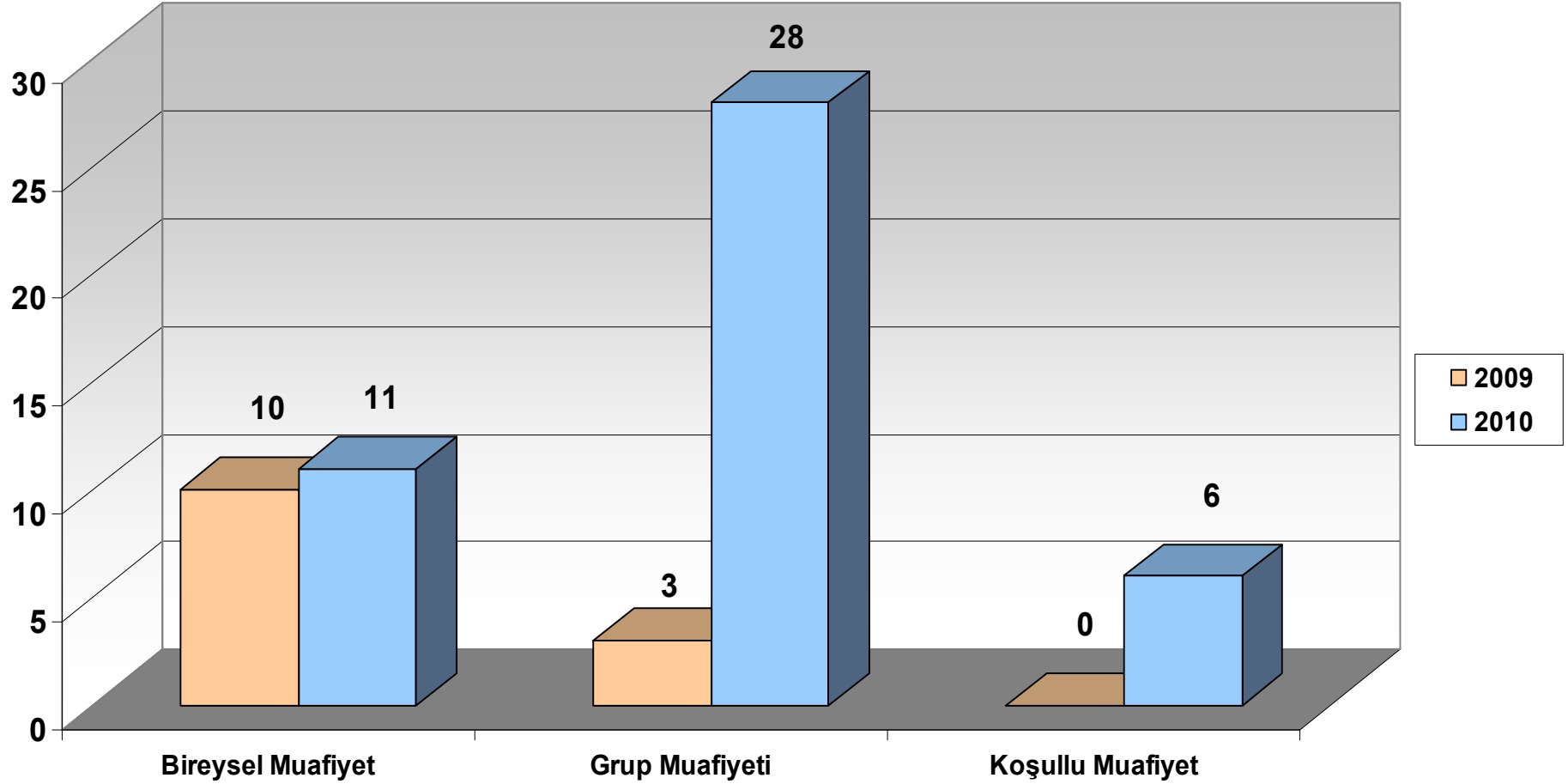

GRAFİK - 4
2009 - 2010 YILLARININ İLK 6 AYI İÇİN REKABET İHLALİ NİHAİ KARARLARININ
KARŞILAŞTIRILMASI*

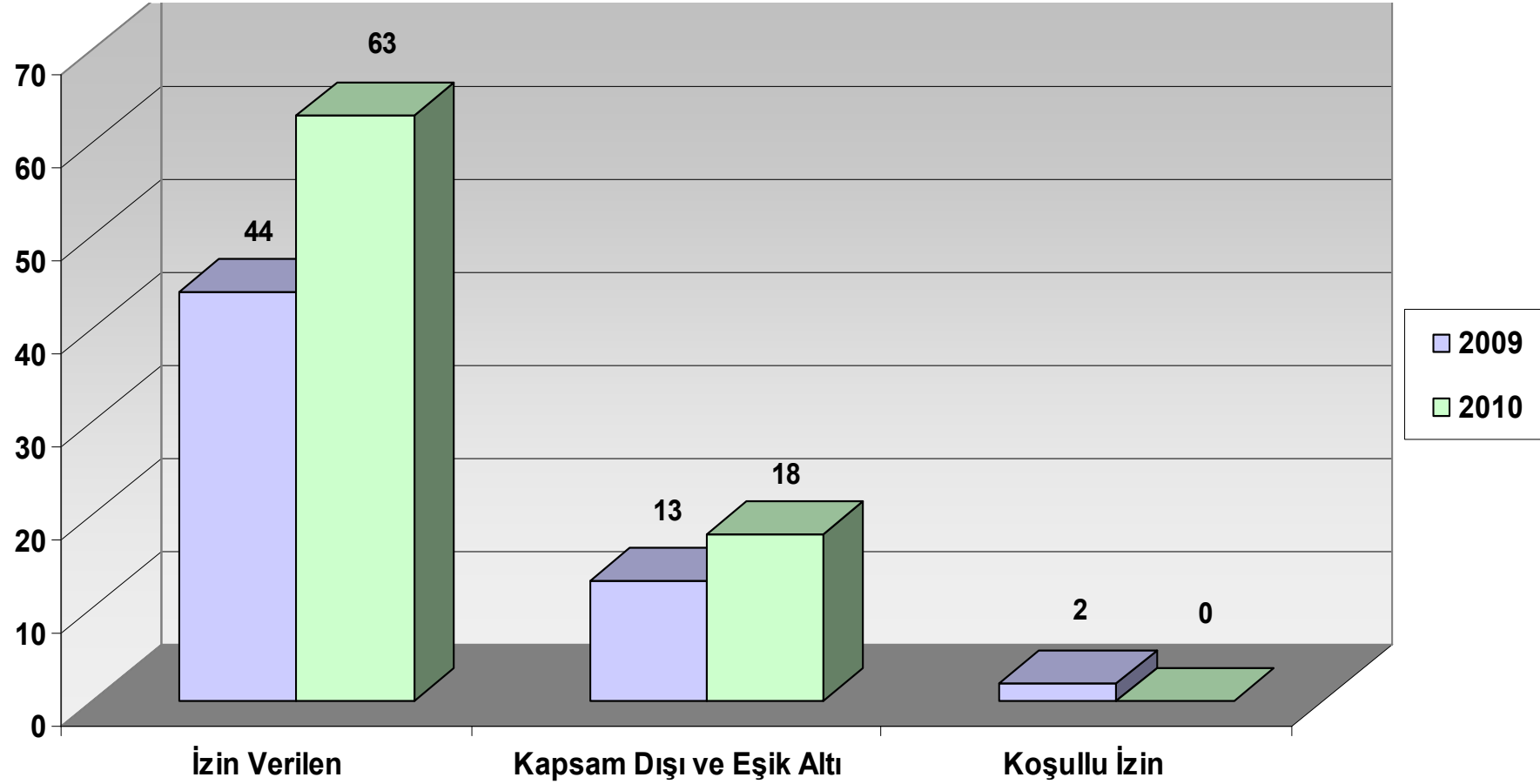
* Yürüyen dosyalarla ilgili ayrıca yapılmış başvurular neticesinde, geçici tedbir talebinin reddine ilişkin 4 adet karar bulunmaktadır.

GRAFİK - 5
2009 - 2010 YILLARININ İLK 6 AYI İÇİN MUAFIYET NİHAİ KARARLARININ KARŞILAŞTIRILMASI*

* Muafiyet dosyalarına ilişkin olarak; 10-10/98-45 ve 10-44/784-261 sayılı kararlarda muafiyet tanınmamış, 10-42/723-233 sayılı kararda ise muafiyetin geri alınmasına gerek bulunmamıştır. Bu kararlar sayısal olarak az olmaları nedeniyle ayrı bir başlıkta tabloya yansıtılmamıştır.

GRAFİK - 6
2009 - 2010 YILLARININ İLK 6 AYI İÇİN BİRLEŞME/DEVRALMA/ORTAK GİRİŞİM
NİHAİ KARARLARININ KARŞILAŞTIRILMASI

TABLO 12 2010 YILI İLK 6 AYLIK CEZALARIN TÜRLERİNE GÖRE DAĞILIMI (TL)	
Esastan Verilen Ceza (Danıştay İptali Sonrası Değerlendirilen)	4.369.020,53
Yanlış Yanıltıcı Bilgi, Yerinde İncelemenin Engellenmesi Nedeniyle Ceza (Danıştay İptali Sonrası Değerlendirilen)	4.452,00
Esastan Verilen Ceza	1.357.071,35
16 (a) Muafiyet/Menfi Tespit Başvuruları ile Devralmaların İzin Başvurularında Yanlış/Yanıltıcı Bilgi/Belge	47.120,00*
16 (b) İzne Tabi Birleşme ve Devralmaların Kurul'un İzni Olmaksızın Gerçekleştirilmesi	177.493,88
16 (c) 14/15. maddelerin Uygulanmasında Eksik/Yanlış/Yanıltıcı Bilgi/Belge	11.446,40
TOPLAM	5.966.604,16

* Buradaki ceza miktarının tamamı tek bir devralma işlemine aittir.

TABLO 13
2010 YILI MESLEKİ NİHAİ KARARLARIN
SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMI (İlk 6 Ay)

SEKTÖRLER	REKABET İHLALLERİ	MUAFİYET/ MENFİ TESPİT	BİRLEŞME/ DEVRALMA/ ÖZELLEŞTİRME	DİĞER	DANIŞTAY	SEKTÖR GENEL TOPLAM
Demir-Çelik			4			4
Demir Dışı Metaller			1			1
Enerji (Elektrik-Gaz-Su)	7		18		1	26
Petrol, Petrokimya ve Petrol Ürünleri	5	32	1		1	39
Maden ve Madencilik		1	1			2
Plastik ve Kauçuk Ürünler						
Pişmiş Kil ve Seramik						
Kimya ve Kimyasal Ürünler (HTM'ye Konu Olanlar Hariç), Beşeri İlaç	5	3	11		2	21
Basın ve Yayın, Plak, Kaset Çoğaltılması	7		2			9
Büro Makinaları ve Bilgisayar	5		4			9
İnşaat, Çimento ve Diğer İnşaat Malzemeleri	5		4			9
Elektronik	1	1	4		1	7
Kağıt Hamuru, Kağıt ve Kağıt Ürünleri						
Telekomünikasyon, Posta	11		2			13
Makine, Teçhizat İmalatı ve Savunma Sanayi	4	2	5	1		12
Sağlık, Tıbbi, Hassas ve Optik Aletler, Tıbbi Sarf Malzemesi	5		5			10
Beyaz Eşya, Mobilya, Televizyon, vb.	1	1			1	3
Gıda Ürünleri ve İçecekler	21	5	14		2	42
Tarım ve Hayvancılık, Orman Ürünleri, Su ve Su Ürünleri	2		1			3

Tekstil ve Hazır Giyim, Deri ve Deri Ürünleri	1	2	1			4
Tütün Ürünleri	2					2
Cam ve Cam Ürünleri		1				1
HTM'ye Konu Kimyasal Ürünler ile Tarım ve Hayvancılıkta Kullanılan İlaçlar, Gübre						
Ulaştırma	9		1		1	11
Turizm	1		3			4
Finansal Hizmetler (Bankacılık, Sigortacılık ve Diğer Mali Kuruluşlar)	2	5	3			10
Kara, Hava, Deniz ve Demiryolu Taşıtları	3	2	4		1	10
Eğitim, Spor, Serbest Meslek ve Diğer Hizmetler	11					11
Diğer	1		8			9
TOPLAM	109	55	97	1	10	272